

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 4. veebruar 2009 (23.02)
(OR. en)**

6030/09

**Institutsioonidevaheline dokument:
2008/0154 (COD)**

LIMITE

**ENV 63
CODEC 121**

MÄRKUS

Saatja:	Peasekretariaat
Kuupäev:	Delegatsioonid
Komisjoni ettepaneku number:	12108/08 ENV 485 CODEC 1008 – KOM(2008) 402 lõplik
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja - auditeerimissüsteemis (EMAS)

Delegatsioonidele edastatakse käesoleva märkuse lisas eesistujariigi poolt koostatud eespool nimetatud ettepaneku läbivaadatud eelnõu, mis valmis keskkonna töörühma 20. jaanuari 2009. aasta koosoleku tulemusel. Tekst on aluseks 10. veebruaril 2009. toimuvatele aruteludele.

Muudatused on alla joonitud. Välja jäetud tekst on märgitud nurksulgudega [...].

Ettepanek
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS
organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -
auditeerimissüsteemis (EMAS)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artiklis 2 on sätestatud, et ühenduse ülesannete hulka kuulub säästva arengu edendamine kogu ühenduses.

¹ ELT C ..., ..., lk

² ELT C ..., ..., lk

³ ELT C ..., ..., lk

⁴ ELT C ..., ..., lk

- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuses nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavalane tegevusprogramm,⁵ on koostöö ja partnerluse parandamine ettevõtetega määratud kindlaks strateegilise lähenemisviisina keskkonnavalaste eesmärkide saavutamisele. Vabatahtlikud kohustused on selle oluline osa. Sellega seoses peetakse vajalikuks ergutada laiemat osalemist ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning arendada algatusi, millega julgustataks organisatsioone avaldama täpsemaid ja sõltumatult kontrollitud aruandeid keskkonnavalase või säästva arengu alase tegevuse tulemuslikkuse kohta.
- (3) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele kuuenda keskkonnavalase tegevusprogrammi vahetähtsuse kohta⁶ tunnistatakse, et tööstuse jaoks kavandatud vabatahtlike vahendite toimimist on vaja tõhustada ja et nendel vahenditel on küll suur potentsiaal, kuid neid ei ole täielikult välja arendatud. Vahetähtsuses kutsutakse komisjoni üles nimetatud vahendeid läbi vaatama, et soodustada nendes osalemist ja vähendada nende haldamisega kaasnevat halduskoormust.
- 3a) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava”⁷ tunnistatakse, et ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (EMAS) aitab ettevõtjatel tootmisprotsesse optimeerida, vähendades keskkonnamõjusid ja muutes loodusvarade kasutamise tõhusamaks.
- (4) [...]

⁵ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

⁶ KOM(2007) 225 lõplik

⁷ KOM(2008) 397 lõplik

- (5) Ühtse lähenemisviisi tagamiseks ühenduse tasandil keskkonnakaitse valdkonnas väljatöötatud õigusaktides peaksid komisjon ja liikmesriigid kaaluma, kuidas võtta EMASi kohast registreerimist arvesse õigusaktide väljatöötamisel või kuidas kasutada seda õigusaktide täitmise tagamise vahendina. Selleks et suurendada EMASi atraktiivsust organisatsioonide jaoks, peaksid komisjon ja liikmesriigid võtma EMASi arvesse oma hankepoliitikas ning vajaduse korral viitama ehitustööde ja teenuste hankelepingute täitmise tingimustes EMASile või samaväärsetele keskkonnajuhtimissüsteemidele.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 761/2001 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS))⁸ artiklis 15 on sätestatud, et komisjon vaatab EMAS-süsteemi läbi selle toimimise käigus saadud kogemuste põhjal ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased muudatusettepanekud.
- (7) Nõukogu määrus (EMÜ) nr 761/2001 on olnud tõhus vahend, millega edendada organisatsioonide keskkonnategevuse tulemuslikkuse parandamist, ja kõnealuse määruse rakendamisel saadud kogemusi tuleks kasutada selleks, et suurendada EMASi võimet parandada organisatsioonide üldise keskkonnategevuse tulemuslikkust.
- (8) Organisatsioonide vabatahtlikku osalemist EMASis tuleks julgustada; see võib neile lisaksu tuua halduskontrolli lihtsustumise, kulude vähenemise ja paranenud avaliku maine näol.
- (9) EMAS tuleks teha kättesaadavaks kõikidele Euroopa Liidus ja väljaspool seda asuvatele organisatsioonidele, kelle tegevusel on keskkonnamõju. EMAS peaks olema neile vahendiks, mille abil hallata kõnealust mõju ning parandada oma keskkonnategevuse üldist tulemuslikkust.

⁸ EÜT L 114, 24.4.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

- (10) Organisatsioonide, eelkõige väikeste organisatsioonide osalemist EMASis tuleks julgustada. Nende osalemise edendamiseks tuleks lihtsustada juurdepääsu teabele, olemasolevatele toetusfondidele ja avalik-õiguslikele asutustele ning kehtestada ja edendada tehnilise abi meetmeid.
- (11) Teisi keskkonnajuhtimissüsteeme rakendavad organisatsioonid, kes soovivad EMASile üle minna, peaksid saama seda teha võimalikult hõlpsalt. Tuleks kaaluda seoseid teiste keskkonnajuhtimissüsteemidega.
- (12) Organisatsioonid, mille tegevuskoht on ühes või mitmes liikmesriigis, peaksid üheainsa registreerumisega saama registreeruda kõigis tegevuskohtades või mõnes neist.
- (13) Korda, mille abil tehakse kindlaks organisatsiooni vastavus kõikidele kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuetele, tuleks tõhustada, et suurendada EMASi usaldusväärsust ja eelkõige võimaldada liikmesriikidel vähendada registreeritud organisatsioonide halduskoormust nõuetest vabastamise või regulatiivse koormuse vähendamise teel.
- (14) EMASi rakendamine peaks hõlmama organisatsiooni töötajate ja tööliste kaasamist, kuna see suurendab tööga rahulolu ja parandab keskkonnavalaste teadmisi, mida saab rakendada töökeskkonnas ja väljaspool seda.
- (15) EMASi logo peaks olema organisatsioonide jaoks atraktiivne teabe- ja turustusvahend, mis suurendab klientide teadlikkust EMASist. EMASi logo kasutamise eeskirju tuleks lihtsustada ja näha ette üheainsa logo kasutamine ning kehtivad piirangud tuleks kõrvaldada, tingimusel et logo ei aeta segamini ökomärgistega.
- (16) EMASi kohase registreerimise kulud ja tasud peaksid olema mõistlikud ning proportsionaalsed organisatsiooni suurusega ja pädevate asutuste tehtava tööga. Ilma et see piiraks asutamislepingus sätestatud eeskirju riigiabi kohta, tuleks väikeste organisatsioonide puhul kaaluda tasudest vabastamist või nende vähendamist.

- (17) Organisatsioonid peaksid koostama korrapäraseid keskkonnaaruandeid [...] ja tegema need üldsusele kättesaadavaks, et anda üldsusele ja teistele huvitatud isikutele teavet selle kohta, kuidas nad järgivad kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõudeid ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse nõudeid.
- (18) Teabe asjakohasuse ja võrreldavuse tagamiseks peaks organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse arengu aruanne põhinema üldistel tulemuslikkuse näitajatel ja keskenduma peamistele keskkonnaküsimustele. See peaks aitama organisatsioonidel võrrelda tegevuse tulemuslikkust mitme aruandlusperioodi jooksul.
- (19) Liikmesriikidevahelise teabevahetuse ja koostöö käigus tuleks välja töötada viitedokumendid, sealhulgas parim keskkonnajuhtimise tava ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad eri sektorite jaoks. Need dokumendid peaksid aitama organisatsioonidel keskenduda asjaomase sektori olulisimatele keskkonnaaspektidele.
- (20) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega,⁹ on korraldatud akrediteerimine riigi ja Euroopa tasandil ning ette nähtud akrediteerimise üldine raamistik. Käesoleva määrusega täiendatakse kõnealuseid eeskirju niivõrd, kuivõrd see on vajalik, võttes arvesse EMASi iseärasusi, eelkõige vajadust tagada suur usaldusväärsus sidusrühmade, eriti liikmesriikide jaoks, ning kehtestades vajaduse korral täpsemaid eeskirju.

Kõnealuste sätetega tuleks tagada akrediteeritud tõendajate pädevus ja täiendada seda pidevalt sõltumatu ja erapooletu akrediteerimissüsteemi, ümberõppe ja nende tegevuse nõuetekohase järelevalve abil, et sel viisil tagada EMASis osalevate organisatsioonide läbipaistvus ja usaldusväärsus.

⁹ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

- (21) Edendus- ja toetustegevusega peaksid tegelema nii liikmesriigid kui ka Euroopa Komisjon.
- (22) Ilma et see piiraks asutamislepingus sätestatud eeskirju riigiabi kohta, peaksid liikmesriigid pakkuma registreeritud organisatsioonidele stiimuleid, nt juurdepääsu rahastamis- või maksusoodustustele tööstuse keskkonnategevuse tulemuslikkust toetavate kavade raames.
- (23) Liikmesriigid ja komisjon peaksid välja töötama ja rakendama konkreetseid meetmeid, mis on suunatud organisatsioonide, eelkõige väikeste organisatsioonide EMASis osalemise soodustamiseks.
- (24) Käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamise tagamiseks koostab komisjon vajaduse korral sektorite viitedokumendid käesoleva määrusega hõlmatud valdkonnas.
- (25) Käesolev määrus tuleks vajaduse korral teatava kehtivusaja möödudes läbi vaadata, võttes arvesse saadud kogemusi.
- (26) Käesoleva määrusega asendatakse määrus (EMÜ) nr 761/2001, mis tuleks seepärast kehtetuks tunnistada.
- (27) Kuna 7. septembri 2001. aasta soovitus 680/2001/EÜ (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 761/2001 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis) rakendamise juhiste kohta)¹⁰ ja 10. juuli 2003. aasta soovitus 532/2003/EÜ (EMASi keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajate valimise ja kasutamise juhiste kohta)¹¹ kasulikud elemendid on hõlmatud käesoleva määrusega, ei tuleks kõnealuseid dokumente enam kasutada, sest neid asendab käesolev määrus.

¹⁰ EÜT L 247, 17.9.2001, lk 1.

¹¹ ELT L 184, 23.7.2003, lk 19.

- (28) Kuna kavandatud meetme eesmäärke, nimelt ühtse usaldusväärse süsteemi loomist ja eri riiklike süsteemide kehtestamise vältimist, ei suudeta piisaval määral saavutada liikmesriikide tasandil ja seepärast on kõnealune meede oma ulatuse ja mõju tõttu hõlpsamini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (29) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹².
- (30) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused kehtestada pädevate asutuste vastastikuse hindamise kord, töötada välja sektorite viitedokumendid, tunnistada kehtivaid keskkonnajuhtimissüsteeme või nende osi käesoleva määruse asjaomastele nõuetele vastavaks ning muuta I–VIII lisa. Kuna need meetmed on üldise reguleerimisalaga ja mõeldud määruse mitteoluliste osade muutmiseks (sh uute mitteoluliste osade lisamine), tuleb need vastu võtta nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
- (31) Kuna käesoleva määruse nõuetekohaseks toimimiseks vajaliku raamistiku paikapanek nõuab aega, tuleks liikmesriikidele anda aega kuus kuud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast, et muuta akrediteerimisasutuste ja pädevate asutuste menetlusi vastavalt käesoleva määruse asjakohastele sätetele. Kõnealuse kuue kuu jooksul peaks akrediteerimisasutustel ja pädevatel asutustel olema jätkuvalt lubatud kohaldada määruse (EÜ) nr 761/2001 alusel kehtestatud menetlusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLVA MÄÄRUSE:

¹² EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud nõukogu otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Sisu

Käesolevaga asutatakse ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (edaspidi EMAS), millega ühenduses või väljaspool seda asuvad organisatsioonid saavad vabatahtlikult ühineda. EMASi kui säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava olulise vahendi eesmärk on edendada organisatsioonide keskkonnategevuse tulemuslikkuse jätkuvat parandamist ja keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamist organisatsioonides; selleks hinnatakse kõnealuste süsteemide toimimist süstemaatiliselt, objektiivselt ja korrapäraselt, antakse teavet keskkonnategevuse tulemuslikkuse kohta, käivitatakse avatud arutelu üldsuse ja muude sidusrühmadega, kaasatakse aktiivselt organisatsiooni töötajad ning pakutakse asjakohast väljaõpet.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „keskkonnapoliitika” – organisatsiooni üldised keskkonnaga seotud eesmärgid ja tegevuspõhimõtted, sealhulgas kõikide kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete järgimine ning kohustus keskkonnategevuse tulemuslikkust pidevalt täiustada;

- (2) „keskkonnategevuse tulemuslikkus” – organisatsiooni keskkonnaaspektide juhtimise mõõdetavad tulemused;
- (3) „vastavus õigusnormidele” – kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete, sealhulgas loatingimuste täielik rakendamine;
- (4) „keskkonnaaspekt” – organisatsiooni tegevuse, toodete või teenuste osa, millel on või võib olla mõju keskkonnale;
- (5) „oluline keskkonnaaspekt” – keskkonnaaspekt, millel on või võib olla oluline mõju keskkonnale;
- (6) „otsene keskkonnaaspekt” – keskkonnaaspekt, mis on seotud organisatsiooni enda tegevuse, toodete ja teenustega, mida organisatsioon otseselt kontrollib;
- (7) „kaudne keskkonnaaspekt” – keskkonnaaspekt, mis võib tuleneda organisatsiooni kolmandate isikutega suhtlemisest ja mida organisatsioon saab mõjutada mõistlikul määral;
- (8) „keskkonnamõju” – mis tahes keskkonnas toimuv kahjulik või kasulik muutus, mis tervikuna või osaliselt tuleneb organisatsiooni tegevusest, toodetest või teenustest;
- 8a) „keskkonnaülevaade” – organisatsiooni tegevuse, toodete ja teenustega seotud keskkonnaaspektide, keskkonnamõju ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse esialgne põhjalik analüüs;
- (9) „keskkonnakava” – keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete saavutamiseks võetud või kavandatud meetmete, vastutuse ja vahendite kirjeldus ning keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete täitmise tähtajad;

- (10) „keskkonnaeesmärk” – keskkonnapoliitikast tulenev üldine keskkonnaeesmärk, mille organisatsioon on endale saavutamiseks seadnud ja mis on võimaluse korral kvantifitseeritud;
- (11) „keskkonnaülesanne” – [...] keskkonnaeesmärkidest tulenev organisatsiooni või tema osade suhtes kohaldatav üksikasjalik ja kvantifitseeritud tulemuslikkuse nõue, mis tuleb nende eesmärkide saavutamiseks kehtestada ja täita;
- (12) „keskkonnajuhtimissüsteem” – see osa üldisest juhtimissüsteemist, mis hõlmab keskkonnapoliitika väljatöötamise, teostamise, saavutamise, läbivaatamise ja edasiviimisega ning keskkonnaaspektide juhtimisega seotud organisatsioonilist struktuuri, kavandamistegevust, vastutust, praktikat, korda, protsesse ja vahendeid;
- (13) „parim keskkonnajuhtimise tava” – kõige tõhusam keskkonnajuhtimissüsteem, mida rakendavad asjaomase sektori organisatsioonid ja mille tulemuseks võib olla parim keskkonnategevuse tulemuslikkus antud majanduslikes ja tehnilistes tingimustes;
- (14) „keskkonnavaline siseaudit” – süstemaatiline, dokumenteeritud, korrapärane ja objektiivne hinnang organisatsiooni keskkonnategevuse, juhtimissüsteemi ja keskkonnakaitseliste protsesside tulemuslikkusele;
- (15) „audiitor” – organisatsiooni töötajaskonda kuuluv või organisatsiooniväline üksikisik või isikute rühm, kes tegutseb organisatsiooni juhtkonna nimel, hindab eelkõige kehtivat juhtimissüsteemi ja määrab kindlaks selle vastavuse organisatsiooni poliitikale ja kavale, sealhulgas vastavuse organisatsiooni suhtes kehtivate õigusaktide nõuetele;
- (16) [...]

(17) „keskkonnaaruanne” – üldsusele ja teistele huvitatud isikutele esitatav põhjalik teave, mis käsitleb organisatsiooni:

- a) struktuuri ja tegevust,
- b) keskkonnapoliitikat ja keskkonnajuhtimissüsteemi,
- c) keskkonnaaspekte ja -mõju,
- d) keskkonnakava, -eesmärke ja -ülesandeid,
- e) [...] keskkonnategevuse tulemuslikkust ja vastavust kehtivates keskkonnavalades õigusaktides sätestatud kohustustele;

17a) „ajakohastatud keskkonnaaruanne” – üldsusele ja teistele huvitatud isikutele esitatav põhjalik teave, mis sisaldab viimase kinnitatud keskkonnavalade ajakohastatud versioone, ning eelkõige teave, mis käsitleb organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkust ja vastavust kehtivates keskkonnavalades õigusaktides sätestatud kohustustele;

(18) „töendaja” – füüsiline või juriidiline isik või selliste isikute ühendus või rühm, kes kvalifitseerub määruses (EÜ) nr 765/2008 määratletud vastavushindamisasutuseks ja kes on akrediteeritud käesoleva määruse kohaselt;

(19) „organisatsioon” – ühenduses või väljaspool ühendust asuv äriühing, korporatsioon, ettevõtja, ettevõtte, asutus või institutsioon, selle osa või kombinatsioon, avalik- või eraõiguslik, millel on oma tegevusvaldkond ja iseseisev juhtimine, olenemata sellest, kas ta on iseseisev juriidiline isik või mitte;

(20) „tegevuskoht” – teatav geograafiline koht, mida organisatsioon kontrollib ning mis hõlmab tegevust, tooteid ja teenuseid, sealhulgas kogu infrastruktuuri, kõiki seadmeid ja materjale; tegevuskoht on kõige väiksem registreeritav üksus;

20a) „organisatsioonide rühm” – üksteisega geograafilise läheduse või äritegevuse tõttu seotud ning ühiselt keskkonnajuhtimissüsteemi rakendavate sõltumatute organisatsioonide rühm; rühma iga organisatsioon registreeritakse eraldi;

- (21) „tõendamine” – tõendaja läbiviidav vastavushindamine, mille eesmärk on tõendada, kas organisatsiooni keskkonnapoliitika, keskkonnajuhtimissüsteem ja keskkonnaauditeerimise kord vastavad käesoleva määruse nõuetele;
- (22) „kinnitamine” – tõendamise läbiviinud tõendaja antav kinnitus selle kohta, et organisatsiooni keskkonnaaruandes ja [...] selle ajakohastatud aruannetes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed, usutavad ja õiged ning et need andmed, keskkonnaülevaade, keskkonnapoliitika, keskkonnajuhtimissüsteem ja keskkonnavaline siseaudit vastavad käesoleva määruse nõuetele;
- (23) „täitevasutused” – liikmesriikide määratud asjakohased pädevad asutused, kelle ülesanne on avastada, ära hoida ja uurida kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete rikkumisi ja vajaduse korral võtta täitemeetmeid;
- (24) „keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitaja” – konkreetne väljendus, mis võimaldab mõõta organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkust;
- (25) „väikesed organisatsioonid” –
- a) mikroettevõtjad, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, nagu need on määratletud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ mikroettevõtjate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta¹³;

¹³ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

- b) kohalikud omavalitsused, mis hõlmavad vähem kui 10 000 elanikku, või muud avalik-õiguslikud asutused, mis annavad tööd vähem kui 250 inimesele ja mille aastaeelarve on kuni 50 miljonit eurot või aastabilanss kuni 43 miljonit eurot, sealhulgas:
- i) valitsusorganid või muud avaliku halduse organid, riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi avalik-õiguslikud nõuandeorganid;
 - ii) füüsiline või juriidiline isik, kes täidab siseriikliku õiguse alusel avaliku halduse ülesandeid, täites sealhulgas konkreetseid ülesandeid, teostades tegevusi või osutades teenuseid, mis on seotud keskkonnaga, ning
 - iii) füüsiline või juriidiline isik, kellel on keskkonnaga seotud avalik-õiguslikud kohustused või ülesanded või kes osutab avalikke teenuseid ning allub punktis b nimetatud isiku või organi kontrollile;

25a) „tegevuskohtade koondregistreerimine” – organisatsiooni kõikide tegevuskohtade või mõne tegevuskoha ühekorraga registreerimine, kui sellise organisatsiooni tegevuskohad asuvad ühes või enamas liikmesriigis või kolmandas riigis;

(26) „akrediteerimisasutus” – riiklik akrediteerimisasutus määruses (EÜ) nr 765/2008 määratletud tähenduses.

II PEATÜKK

Organisatsioonide registreerimine

Artikkel 3

Pädeva asutuse kindlaksmääramine

1. Liikmesriigi organisatsioonide registreerimistaotlused esitatakse asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele.
2. Väljaspool ühendust asuvate organisatsioonide registreerimistaotlused võib esitada mis tahes pädevale asutusele liikmesriigis, kus on akrediteeritud tõendaja, kes viis läbi organisatsiooni keskkonnajuhtimissüsteemi tõendamise ja selle kinnitas.
3. Organisatsioon, millel on tegevuskohad ühes või mitmes liikmesriigis, võib esitada taotluse mõnede või kõikide kõnealuste tegevuskohtade üheksainsaks koondregistreerimiseks.

Tegevuskohtade koondregistreerimise taotlus esitatakse pädevale asutusele liikmesriigis, kus asub organisatsiooni peakontor või juhatus käesoleva sätte kohaldamise eesmärgil.

4. (uus) Kui organisatsioon soovib tegevuskohtade koondregistreerimisega hõlmata ühendusväliseid tegevuskohti, kohaldatakse vastavalt lõikeid 2 ja 3.

Artikkel 4

Registreerimise ettevalmistamine

1. Esimest korda registreeruda soovivad organisatsioonid koostavad kooskõlas I lisaga keskkonnaülevaate, mis hõlmab organisatsiooni kõiki keskkonnaaspekte.
2. Väikesed organisatsioonid võivad konsulteerida artikli 33 lõikes 3 osutatud asutusega, mis asub liikmesriigis, kus organisatsioon registreerimist taotleb.
3. Organisatsioonid, kellel on sertifitseeritud ja artikli 45 lõike 4 nõuete kohaselt tunnustatud keskkonnajuhtimissüsteem, ei ole kohustatud koostama täielikku esialgset keskkonnaülevaadet, kui vajalik teave saadakse tunnustatud ja sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemist.
4. Ülevaate tulemuste alusel töötavad organisatsioonid välja keskkonnajuhtimissüsteemi, mis hõlmab kõiki II lisas osutatud nõudeid ja milles võimaluse korral võetakse arvesse artiklis 46 osutatud asjaomase sektori parimat keskkonnajuhtimise tava, ning rakendavad kõnealust süsteemi.
5. Organisatsioonide esitavad materjalid või dokumendid, mis tõendavad, et [...] kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõudeid ei ole rikunud [...].

Väikesed organisatsioonid võivad taotleda [...] asjakohast tunnistust pädeva(te)lt täitevasutus(t)elt vastavalt artikli 33 lõikele 5.

Väljaspool ühendust asuvad organisatsioonid viitavad samuti keskkonnavalaste õigusaktide nõuetele, mida kohaldatakse sarnaste organisatsioonide suhtes liikmesriikides, kus organisatsioonid kavatsevad oma taotluse esitada.

6. Organisatsioonid teevad siseauditi vastavalt III lisas sätestatud nõuetele.

7. Organisatsioonid koostavad keskkonnaaruande kooskõlas IV lisaga [...].

Kui asjaomase sektori jaoks on olemas artiklis 46 osutatud viitedokumendid, võetakse organisatsiooni tegevuse tulemuslikkuse hindamisel arvesse asjakohast dokumenti [...].

8. Akrediteeritud tõendaja tõendab esialgse keskkonnaülevaate, keskkonnajuhtimissüsteemi, auditimenetluse ja keskkonnaaruande ning kinnitab keskkonnaaruande.

Artikkel 5

Registreerimistaotlus

1. Kõik artiklis 4 sätestatud nõuetele vastavad organisatsioonid võivad taotleda registreerimist.
2. Registreerimistaotlus esitatakse artikli 3 kohaselt kindlaksmääratud pädevale asutusele ja see sisaldab järgmist:
 - a) kinnitatud keskkonnaaruanne elektroonilisel või trükitud kujul;
 - b) artikli 24 lõikes 9 osutatud deklaratsioon, millel on keskkonnaaruande kinnitanud tõendaja allkiri;
 - c) täidetud vorm, mis sisaldab vähemalt VI lisas ettenähtud miinimumteavet.

[...]
3. (uus) Taotlus tuleb kirjutada selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus organisatsioon registreerimist taotleb.

III PEATÜKK

Registreeritud organisatsioonide kohustused

Artikkel 6

EMAS registreeringu säilitamine

1. Iga kolme aasta järel teeb registreeritud organisatsioon järgmist:
 - a) laseb tõendada kogu keskkonnajuhtimissüsteemi ja auditikava ning nende rakendamise,
 - b) koostab keskkonnaaruande vastavalt IV lisas [...] sätestatud nõuetele,
 - c) laseb tõendajal keskkonnaaruande kinnitada,
 - d) edastab kinnitatud keskkonnaaruande pädevale asutusele,
 - e) edastab pädevale asutusele täidetud vormi, mis sisaldab vähemalt VI lisas ettenähtud miinimumteavet, kui esitatud teabes on tehtud mis tahes muudatusi.
 - f uus) maksab vajaduse korral pädevale asutusele registreerimistasu.
2. Igal aastal teeb registreeritud organisatsioon järgmist:
 - a) teeb vastavalt auditikavale kooskõlas III lisaga siseauditi, mis hõlmab keskkonnategevuse tulemuslikkust ja vastavust kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide sätetele,
 - b) koostab ajakohastatud keskkonnaaruande vastavalt IV lisas [...] sätestatud nõuetele,

b a) laseb tõendajal ajakohastatud keskkonnaaruande kinnitada.

c) edastab kinnitatud [...] ajakohastatud keskkonnaaruande pädevale asutusele,

d) edastab pädevale asutusele täidetud vormi, mis sisaldab vähemalt VI lisas ettenähtud miinimumteavet, kui esitatud teabes on tehtud mis tahes muudatusi;

e uus) maksab vajaduse korral pädevale asutusele registreerimistasu.

3. Registreeritud organisatsioonid teevad oma keskkonnaaruande ja [...] selle ajakohastatud versioonid üldsusele kättesaadavaks ühe kuu jooksul pärast registreerimist ja ühe kuu jooksul pärast registreeringu säilitamist.

Kõnealuse nõude rahuldamiseks võivad organisatsioonid võimaldada keskkonnaaruandele juurdepääsu taotluse alusel või avaldada lingid Interneti-lehekülgedele, kus keskkonnaaruanne on kättesaadav.

[...]

Artikkel 7

Väikesi organisatsioone käsitlev erand

1. Pädevad asutused pikendavad väikese organisatsiooni taotlusel artikli 6 lõikes 1 osutatud kolmeaastast ajavahemikku kuni nelja aastani ja/või artikli 6 lõikes 2 osutatud aastast ajavahemikku kuni kahe aastani, tingimusel et organisatsiooni tõendanud tõendaja kinnitab pärast tõendamist, et täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) puudub märkimisväärne keskkonnoaht,

- b) organisatsioon ei kavanda olulisi muudatusi oma keskkonnajuhtimissüsteemi toimimises ning
 - c) puuduvad märkimisväärsed kohalikud keskkonnaprobleemid, millele organisatsiooni kaasa aitab.
2. Lõikes 1 osutatud pikenduse saamiseks esitab asjaomane organisatsioon taotluse pädevale asutusele, kes on organisatsiooni registreerinud, koos tõenditega selle kohta, et erandi tegemiseks vajalikud tingimused on täidetud.
- Pädev asutus võib taotluse tagasi lükata, kui lõikes 1 esitatud tingimused ei ole täidetud. Ta esitab organisatsioonile põhjendatud otsuse.
3. Organisatsioonid, kes kasutavad lõikes 1 osutatud pikendust kuni kahe aastani, esitavad pädevale asutusele kinnitamata [...] ajakohastatud keskkonnaaruande nendel aastatel, mil nad on vabastatud kohustusest esitada kinnitatud [...] ajakohastatud keskkonnaaruanne.

Artikkel 8

Olulised muudatused

1. Kui registreeritud organisatsioonis tehakse olulisi muudatusi, koostab organisatsioon kõnealuste muudatuste kohta keskkonnaülevaate, mis hõlmab muudatuste keskkonnaaspekte ja -mõju.
2. Organisatsioon ajakohastab esialgset keskkonnaülevaadet [...], muudab keskkonnapoliitikat, keskkonnaprogrammi ja keskkonnajuhtimissüsteemi ning ajakohastab keskkonnaaruannet [...] vastavalt.

3. Kõik lõike 2 kohaselt muudetud ja ajakohastatud dokumendid [...] tuleb tõendada ja kinnitada kuue kuu jooksul.
4. Pärast kinnitamist esitab organisatsioon muudatused pädevale asutusele VI lisas sätestatud vormi abil ja teeb need üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 9

Keskkonnaaudit

1. Registreeritud organisatsioon koostab auditikava, millega tagatakse, et teatava ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kolme aastat, auditeeritakse organisatsiooni kogu tegevust vastavalt III lisas sätestatud nõuetele.
2. Auditi teevad audiitorid, kellel ainuisikuliselt või kollektiivselt on kõnealuste ülesannete täitmiseks vajalik pädevus ja kes on auditeeritavast tegevusest piisavalt sõltumatud, et teha objektiivne otsus.
3. Organisatsiooni keskkonnavaldkes auditeerimiskavas määratletakse iga auditi või auditeerimistsükli eesmärgid, sealhulgas iga tegevuse auditeerimise sagedus.
4. Pärast iga auditit ja auditeerimistsükli koostavad audiitorid kirjaliku auditeerimisaruande.
5. Audiitor teavitab organisatsiooni auditi tulemustest ja järeldustest.
6. Pärast auditit koostab organisatsioon asjakohase tegevuskava ja rakendab seda.
7. Auditi tulemuste järgimise tagamiseks kehtestab organisatsioon asjakohased mehhanismid.

Artikkel 10
EMASi logo kasutamine

1. V lisas sätestatud EMASi logo võivad kasutada üksnes registreeritud organisatsioonid ja üksnes seni, kuni nende registreering kehtib.

Logol on alati organisatsiooni registreerimisnumber.

2. EMASi logo võib kasutada üksnes V lisas sätestatud tehnilise kirjelduse kohaselt.
3. Juhul kui organisatsioon otsustab artikli 3 lõike 3 kohaselt mitte registreerida kõiki oma [...] tegevuskohti koondregistreerimise teel, tagab ta, et üldsusega suhtlemisel ja EMASi logo kasutamisel on selge, millised tegevuskohad on registreeringuga hõlmatud.
4. Logo ei kasutata seoses muud tegevust ning muid teenuseid puudutavate võrdlevate väidetega või selliselt, et logo võidaks ajada segamini ökomärgisega.

Vajaduse korral lisatakse toodetel või nende pakendil kasutatud logole täiendav selgitav tekst, et vältida logo segamini ajamist ökomärgistega.

5. Registreeritud organisatsiooni avaldatav keskkonnateave võib kanda EMASi logo, tingimusel et viidatakse organisatsiooni viimasele keskkonnaaruandele, millest teave saadi, ning et tõendaja on kinnitanud, et teave:
 - a) täpne,
 - b) põhjendatud ja kontrollitav,
 - c) asjakohane ja õiges kontekstis,

- d) iseloomulik organisatsiooni keskkonnategevuse üldisele tulemuslikkusele,
- e) niisugune, mille väärtõlgendamine ei ole tõenäoline,
- f) oluline üldise keskkonnamõju seisukohast.

6. uus Pädevad asutused, akrediteerimisasutused ja muud sidusrühmad võivad EMASi logo ilma registreerimisnumbrita kasutada EMASiga seotud turustamise ja müügiedenduse eesmärgil.

Selline kasutamine ei tohi jätta vale muljet, et kasutaja on registreeritud, kui ta on registreerimata.

IV PEATÜKK

Pädevate asutuste suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 11

Pädevate asutuste määramine ja nende ülesanded

1. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad organisatsioonide registreerimise eest vastavalt käesolevale määrusele.

Pädevad asutused kontrollivad organisatsioonide registrisse kandmist ja registreeringu säilitamist, sealhulgas registreeringu peatamist või registrist kustutamist.
2. Pädevad asutused võivad olla riiklikud, piirkondlikud või kohalikud.
3. Pädevate asutuste koosseis tagab nende sõltumatuse ja erapooletuse.
4. Pädevatel asutustel on nende ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks vajalikud finants- ja inimressursid.
5. Pädevad asutused kohaldavad käesolevat määrust järjepidevalt ja osalevad artiklis 16 sätestatud korrapärase vastastikusel hindamisel.

Artikkel 12

Kohustused registreerimisprotsessi käigus

1. Pädevad asutused kehtestavad menetlused organisatsioonide registreerimiseks. Eelkõige kehtestavad nad eeskirjad, mis käsitlevad:
 - a) nende märkuste käsitlemist, mida huvitatud isikud, sealhulgas akrediteerimisasutused ja pädevad täitevasutused, on esitanud registreerimist taotlevate või registreeritud organisatsiooni kohta,

- b) organisatsiooni registreerimisest keeldumist, registreeringu peatamiseks või tühistamiseks ning
 - c) nende otsuste kohta esitatud kaebuste lahendamist.
2. Pädevad asutused koostavad oma liikmesriigis registreeritud organisatsioonidest registri [...] ja peavad seda ning muudatuste korral ajakohastavad seda üks kord kuus.
- Register on üldsusele kättesaadav veebisaidil.
3. Pädevad asutused teavitavad komisjoni iga kuu lõikes 2 osutatud registrisse tehtud muudatustest.

Artikkel 13

Organisatsioonide registreerimine

1. Pädevad asutused vaatavad organisatsioonide registreerimistaotlused läbi kooskõlas selleks kehtestatud menetlustega.
2. Kui organisatsioon taotleb registreerimist, registreerib pädev asutus asjaomase organisatsiooni ja annab talle registreerimisnumbri, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) pädev asutus on saanud registreerimistaotluse, mis sisaldab kõiki artikli 5 lõike 2 punktides a–d osutatud dokumente;
 - b) pädev asutus on tõendusmaterjalidele või akrediteerimisasutuse kirjalikule aruandele tuginedes veendunud [...], et tõendamine ja kinnitamine on toimunud vastavalt artiklites 24–27 sätestatud kohustustele; [...]

c) pädev asutus on tõendusmaterjalidele või pädeva täitevasutuse kirjalikule aruandele tuginedes veendunud, et organisatsioon vastab õigusnormidele. ning

d uus) pädev asutus on vajaduse korral saanud registreerimistasu.

3. Pädevad asutused teatavad organisatsioonile, et ta on registreeritud, ning annavad organisatsioonile EMASi logo koos registreerimisnumbriga.
4. Kui pädev asutus jõuab järeldusele, et taotluse esitanud organisatsioon ei vasta lõikes 2 sätestatud nõuetele, keeldub ta kõnealust organisatsiooni registreerimast ning esitab organisatsioonile põhjendatud otsuse.
5. [...]
6. Selleks et saada organisatsiooni registreerimisest keeldumise otsuse tegemiseks vajalikku teavet, konsulteerib pädev asutus huvitatud isikutega, sealhulgas asjaomase organisatsiooniga.

Artikkel 14

Organisatsiooni registreeringu peatamine või registrist kustutamine

1. Kui pädev asutus leiab, et registreeritud organisatsioon ei vasta käesoleva määruse nõuetele, annab ta organisatsioonile võimaluse esitada kõnealuses küsimuses oma seisukohad. Kui organisatsioon ei esita rahuldavat vastust, kustutatakse ta registrist või tema registreering peatatakse.
2. Kui pädev asutus saab akrediteerimisasutuselt kirjaliku järelevalveakti, millest nähtub, et tõendaja tegevus ei ole olnud piisav tagamaks, et EMASi kohaselt registreeritud organisatsioon täidab käesoleva määruse nõudeid, peatatakse registreering.

3. Registreeritud organisatsiooni registreering peatatakse või vastavalt olukorrale kustutatakse organisatsioon registrist, kui ta ei esita pädevale asutusele kahe kuu jooksul pärast sellekohase nõude saamist kõiki järgmisi dokumente:
- a) kinnitatud [...] keskkonnaaruanne, [...] selle ajakohastatud versioon või artikli 24 lõikes 9 osutatud allkirjastatud deklaratsioon;
 - b) vajaduse korral vorm, mis sisaldab vähemalt VI lisas ettenähtud miinimumteavet.
4. Kui pädev täitevasutus teavitab pädevat asutust kirjaliku aruandega, et organisatsioon on rikkunud kehtivate keskkonnaalaste õigusaktide nõudeid, peatab pädev asutus sõltuvalt olukorrast kõnealuse organisatsiooni registreeringu või kustutab organisatsiooni registrist.
5. Kui pädev asutus otsustab organisatsiooni registreeringu peatada või ta registrist kustutada, võtab ta arvesse vähemalt järgmist:
- a) keskkonnamõju, mille tekitab käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmata jätmine organisatsiooni poolt;
 - b) organisatsiooni poolt käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmata jätmise või selle põhjustanud asjaolude etteaimatavus;
 - c) eelnenud juhud, mille puhul organisatsioon ei ole täitnud käesolevas määruses sätestatud kohustusi, ning
 - d) organisatsiooni eripära.
6. Selleks et pädev asutus saaks registreeringu peatamist või organisatsiooni registrist kustutamist käsitleva otsuse tegemiseks vajalikku teavet, konsulteerib ta huvitatud isikutega, sealhulgas asjaomase organisatsiooniga.

7. Juhul kui pädev asutus on saanud muul viisil kui akrediteerimisasutuse kirjaliku järelevalveakti kaudu tõendeid selle kohta, et tõendaja tegevus ei ole olnud piisavalt nõuetekohane selleks, et tagada käesoleva määruse nõuete järgimine organisatsiooni poolt, konsulteerib pädev asutus tõendaja üle järelevalvet teostava akrediteerimisasutusega.
8. Pädev asutus põhjendab võetud meetmeid.
9. Pädev asutus annab organisatsioonile asjakohast teavet konsultatsioonide kohta huvitatud isikutega.
10. Organisatsiooni registreeringu peatamine tühistatakse, kui pädev asutus on saanud teda rahuldavat teavet selle kohta, et organisatsioon järgib käesoleva määruse nõudeid.

Artikkel 15

Pädevate asutuste foorum

1. Pädevad asutused loovad kõikide liikmesriikide pädevate asutuste foorumi (edaspidi „foorum“). Foorum tuleb kokku vähemalt üks kord aastas ja selles osaleb komisjoni esindaja.
2. Foorumis osalevad kõigi liikmesriikide pädevad asutused. Kui ühes liikmesriigis on mitu pädevat asutust, võetakse asjakohased meetmed, et tagada kõikide asutuste teavitamine foorumi tegevusest.
3. Foorum töötab välja suunised, mille eesmärk on tagada, et organisatsioonide registreerimisel käesoleva määruse kohaselt ning registreeringu säilitamisel ja peatamisel ja organisatsioonide registrist kustutamisel järgitakse ühtseid menetlusi. Foorum edastab komisjonile suunised ja vastastikust hindamist käsitlevad dokumendid. Kõnealused dokumendid tehakse üldsusele kättesaadavaks.

4. Foorum võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 16

Pädevate asutuste vastastikune hindamine

1. Foorum korraldab vastastikuse hindamise, et hinnata iga pädeva asutuse registreerimissüsteemi vastavust käesolevale määrusele ning töötada välja ühtlustatud lähenemisviis registreerimist käsitlevate eeskirjade kohaldamisele.
2. Vastastikune hindamine toimub korrapäraselt [...] vähemalt iga nelja aasta järel ning see hõlmab artiklites 12–14 sätestatud eeskirjade ja menetluste hindamist.

Vastastikuses hindamises osalevad kõik pädevad asutused.

3. [...]
4. Komisjon kehtestab hindamismenetlused, sealhulgas nõuetekohased asjakohased menetlused hindamise tulemusena vastuvõetud otsuste kohta kaebuste esitamiseks.

Kõnealused meetmed käesoleva määruse vähem oluliste sätete muutmiseks määruse täiendamise teel võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

5. Foorum edastab komisjonile vastastikuse hindamise aastaaruande.

Kõnealune aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Va PEATÜKK

Tõendajad

Artikkel 17

Tõendaja ülesanded

1. Tõendaja hindab, kas organisatsiooni keskkonnaülevaade, keskkonnapoliitika, keskkonnajuhtimissüsteem ja auditimenetlused vastavad käesoleva määruse nõuetele.
2. Tõendaja tõendab järgmist:
 - a) organisatsiooni vastavus kõikidele käesoleva määruse nõuetele seoses esialgse keskkonnaülevaatega, keskkonnajuhtimissüsteemiga, keskkonnauditi ja selle tulemustega ning keskkonnaaruande või [...] selle ajakohastatud versioonidega,
 - b) organisatsiooni vastavus kehtivate ühenduse, riigi, piirkonna või kohalike keskkonnavalaste õigusaktide nõuetele,
 - c) organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidev täiustumine ning
 - d) järgmistes dokumentides sisalduvate andmete ja teabe usaldusväärsus, usutavus ja õigsus:
 - i) keskkonnaaruanne,
 - ii) ajakohastatud keskkonnaaruanne,
 - iii) mis tahes kinnitamisele kuuluv keskkonnateave.

3. Tõendaja tõendab eelkõige vastavalt olukorrale organisatsiooni tehtud esialgse keskkonnaülevaate või auditimenetluste või muude menetluste tehnilist usaldusväärsust, vältides tarbetu topelttöö tegemist.
4. [...] Tõendaja tõendab [...], kas siseauditi tulemused on usaldusväärsed. Sel otstarbel võivad nad teha kohapeal kontrole.
5. Organisatsiooni registreerimiseks ettevalmistamise tarbeks läbiviidava tõendamise ajal kontrollib tõendaja vähemalt, kas organisatsioon täidab järgmisi nõudeid:
- a) kasutusel on täielikult toimiv II lisa kohane keskkonnajuhtimissüsteem;
 - b) III lisa kohane auditikava on täielikult valmis ja juba kasutusele võetud vähemalt kõige tähtsama keskkonnamõjuga valdkondade suhtes;
 - c) II lisa A osas osutatud juhtkonnapoolne ülevaatus on lõpule viidud ning
 - d) on koostatud IV lisa [...] kohane keskkonnaaruanne.
6. Artikli 6 lõikes 1 osutatud registreeringu säilitamise otstarbel tõendamiseks kontrollib tõendaja, et organisatsioon täidab järgmisi tingimusi:
- a) kasutusel on täielikult toimiv II lisa kohane keskkonnajuhtimissüsteem;
 - b) kehtib täielikult toimiv auditikava, mille puhul on vastavalt III lisale lõpule viidud vähemalt üks tsükkel;
 - c) juhtkonnapoolne ülevaatus on lõpule viidud ning
 - d) on koostatud IV lisa [...] kohane keskkonnaaruanne.

7. Artikli 6 lõikes 2 osutatud registreeringu säilitamise otstarbel tõendamiseks kontrollib tõendaja, et organisatsioon täidab vähemalt järgmisi tingimusi:

- a) organisatsioon on teinud vastavalt III lisale siseauditi, mis hõlmab keskkonnategevuse tulemuslikkust ja vastavust kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide sätetele;
- b) organisatsioon on tõendanud jätkuvat vastavust kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuetele ja keskkonnategevuse tulemuslikkus on pidevalt paranenud ning
- c) organisatsioon on koostanud ajakohastatud keskkonnavalaruande [...] vastavalt IV lisale [...].

Artikkel 18

Tõendamise sagedus

- 1. Organisatsiooniga konsulteerides koostab tõendaja kava, millega tagatakse, et kõik artiklites 4, 5 ja 6 osutatud elemendid, mis on vajalikud registreerimiseks ja registreeringu säilitamiseks, on tõendatud.
- 2. Tõendaja kinnitab kuni 12kuuliste ajavahemike tagant keskkonnavalaruannet või [...] selle ajakohastatud versioone puudutava ajakohastatud teabe.

Vajaduse korral kohaldatakse artikliga 7 ettenähtud erandit.

Artikkel 19
Nõuded tõendajatele

1. Käesoleva määruse kohase akrediteeringu saamiseks esitab tõendaja kandidaat taotluse akrediteerimisasutusele, kellelt ta akrediteeringut taotleb.

Kõnealuses taotluses täpsustatakse akrediteeringu valdkond, viidates Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade klassifikatsioonile¹⁴.

2. Tõendaja esitab akrediteerimisasutusele asjakohased tõendid oma teadmiste, asjaomase kogemuse ja tehniliste võimaluste kohta taotletud akrediteeringu valdkonnas järgmistes aspektides:
- a) käesolev määrus;
 - b) keskkonnajuhtimissüsteemide üldine toimimine;
 - c) komisjoni poolt artikli 46 kohaselt väljaantud asjakohased sektorite viitedokumendid käesoleva määruse kasutamiseks;
 - d) tõendatava ja kinnitatava tegevuse seisukohalt olulised õigusnormid;
 - e) keskkonnaaspektid ja keskkonnamõju, sealhulgas säästva arengu keskkonnamõõde;
 - f) tõendatava ja kinnitatava tegevuse keskkonnaküsimustega seotud tehniliste aspektide tundmine ja nendest arusaamine;

¹⁴ ELT L 393, 30.12.2006, lk 1.

- g) tõendatava ja kinnitatava tegevuse üldine toimimine, et hinnata juhtimissüsteemi nõuetekohasust, seoses koostoimega organisatsiooni ja tema toodete, teenuste ja toimingute ning keskkonna vahel, sealhulgas vähemalt:
- i) organisatsiooni kasutatav tehnoloogia,
 - ii) tegevuses kasutatavad terminoloogia ja vahendid,
 - iii) tegevus ning tegevuse ja keskkonna vastastikuse mõju iseloomustus,
 - iv) oluliste keskkonnaaspektide hindamise metoodika,
 - v) saastamise piiramise ja leevendamise tehnoloogia;
- h) keskkonnaauditi nõuded ja metoodika, sealhulgas oskus viia läbi tõhus audit keskkonnajuhtimissüsteemi tõendamiseks, asjakohaste auditi tulemuste ja järelduste kindlakstegemine ning suuliste ja kirjalike auditaruannete koostamine ja esitamine, et anda selge ülevaade tõendamisauditist;
- i) teabe auditeerimine, keskkonnuaruanne ja [...] selle ajakohastatud versioonid seoses andmehalduse, -salvestuse ja -käitlusega, andmete esitamine kirjalikult ja graafiliselt võimalike andmevigade arvessevõtmiseks, oletuste ja hinnangute kasutamine;
- j) toodete ja teenuste keskkonnamõõde, sealhulgas keskkonnaaspektid ja keskkonnategevuse tulemuslikkus kasutamise ajal ja pärast seda, ning keskkonnualiste otsuste tegemiseks esitatud andmete terviklikkus.

3. Tõendajalt nõutakse, et ta näitaks lõikes 2 sätestatud pädevusvaldkonnas üles [...] pidevat kutsealast arengut ja säilitaks arengut tõendavaid dokumente, et akrediteerimisasutus saaks seda hinnata.
4. Tõendaja on oma tegevuses sõltumatu, eriti organisatsiooni audiitorist või konsultandist, erapooletu ja objektiivne.
5. Tõendaja tagab, et tal ei ole ärilisi, rahalisi ega muid huvisid, mis võiksid mõjutada tema otsust või panna kahtluse alla selle otsuse sõltumatuse ja tema tõendamistegevuse aususe. Tõendaja tagab, et ta vastab kõikidele sellekohastele eeskirjadele.
6. Käesolevas määruses tõendamisele ja kinnitamisele esitatavate nõuete järgimiseks on tõendajal dokumenteeritud meetodid ja kord, sealhulgas kvaliteedikontrolli mehhanismid ja konfidentsiaalsussätted.
7. Kui tõendajaks on organisatsioon, peab tal olema organisatsiooni skeem, mis täpsustab organisatsioonisise struktuuri ja vastutuse, ning ülevaade õiguslikust seisundist, omandisuhetest ja finantseerimisallikatest.

Organisatsiooni skeem esitatakse taotluse korral.

8. (uus) Nende nõuete täitmine tagatakse enne akrediteerimist tehtava hindamisega ja akrediteerimisasutuse järelevalvega.

Artikkel 20

*Täiendavad nõuded füüsilisest isikust tõendajale,
kes teostab tõendamist ja kinnitamist ainuisikuliselt*

1. Füüsilisest isikust üksiktõendajal, kes teostab tõendamist ja kinnitamist ainuisikuliselt, peab lisaks artiklis 19 sätestatud nõuete täitmisele olema:
 - a) kogu vajalik pädevus tõendamise ja kinnitamise teostamiseks oma akrediteeritud valdkondades,
 - b) piiratud akrediteeringuvaldkond sõltuvalt tema isiklikust pädevusest.
2. [...]

Artikkel 21

Täiendavad nõuded kolmandas riigis tegutsevale tõendajale

1. Kui tõendaja kavatseb teostada tõendamist ja kinnitamist kolmandas riigis, taotleb ta akrediteeringut konkreetse kolmanda riigi jaoks.
2. Kolmandas riigis akrediteeringu saamiseks peab tõendaja lisaks artiklites 19 ja 20 sätestatud nõuetele vastama järgmistele nõuetele:
 - a) selle kolmanda riigi keskkonnalaste õigusnormide tundmine ja nendest arusaamine, kus akrediteeringut taotletakse;
 - b) selle kolmanda riigi ametliku keele tundmine ja sellest arusaamine, kus akrediteeringut taotletakse.

3. Lõikes 2 sätestatud nõuded käsitatakse täidetuna, kui tõendaja tõendab lepingulise suhte olemasolu tõendaja ning kõnealustele nõuetele vastava kvalifitseeritud isiku või organisatsiooni vahel.

Kõnealune isik või organisatsioon on tõendatavast organisatsioonist sõltumatu.

Artikkel 22

Järelevalve tõendajate üle

1. Tõendajate tehtava tõendamise ja kinnitamise üle, mis toimub:
 - a) liikmesriigis, kus tõendaja akrediteeriti, teostab järelevalvet tõendaja akrediteerinud akrediteerimisasutus;
 - b) kolmandas riigis, teostab järelevalvet akrediteerimisasutus, kes akrediteeris tõendaja kõnealuseks tegevuseks;
 - c) muus liikmesriigis kui see, kus tõendaja on akrediteeritud, teostab järelevalvet viimati nimetatud liikmesriigi akrediteerimisasutus.
2. Vähemalt kümme tööpäeva enne iga tõendamist muus kui tõendaja akrediteerinud liikmesriigis edastab tõendaja tema üle teostatava järelevalve eest vastutavale akrediteerimisasutusele oma akrediteeringu üksikasjad ning teatab, millal ja kus tõendamine toimub.
3. Tõendaja teatab akrediteerimisasutusele viivitamata kõikidest muutustest, mis võivad akrediteeringut või selle valdkonda mõjutada.

4. Akrediteerimisasutus näeb ette korra, millega tagatakse vähemalt iga 24 kuu järel tõendaja jätkuv vastavus akrediteerimisnõuetele ja jälgitakse tehtud tõendamiste ja kinnitamiste kvaliteeti.
5. Järelevalve hulka võib kuuluda tõendaja kontori auditeerimine, tema tegevuse kohapealne jälgimine organisatsioonides, küsimustikud, tõendaja kinnitatud keskkonnaaruannete või [...] nende ajakohastatud versioonide läbivaatus ning tõendamisaruande läbivaatus.

Järelevalve peab olema proportsionaalne tõendaja tegevusega.

5a. Organisatsioonid peavad võimaldama akrediteerimisasutustel teostada tõendamise ja kinnitamise ajal järelevalvet tõendaja üle.

6. Akrediteerimisasutus teeb mis tahes otsuse akrediteeringu tühistamise, peatamise või selle valdkonna piiramise kohta alles pärast seda, kui tõendajal on olnud võimalus oma seisukohti avaldada.
7. Kui järelevalvet teostav akrediteerimisasutus on arvamusel, et tõendaja töö kvaliteet ei vasta käesoleva määruse nõuetele, edastatakse kirjalik järelevalveakt asjaomasele tõendajale ja pädevale asutusele, kellele asjaomane organisatsioon kavatseb esitada registreerimistaotluse või kes on asjaomase organisatsiooni registreerinud.

Hilisemate vaidluste puhul edastatakse järelevalveakt ka artiklis 30 sätestatud akrediteerimisasutuste koosolekule.

Artikkel 23

Täiendavad nõuded järelevalve puhul tõendajate üle, kes tegutsevad muus kui neid akrediteerinud liikmesriigis

1. Ühes liikmesriigis akrediteeritud tõendaja teatab vähemalt kümme tööpäeva enne teises liikmesriigis tõendamise- ja kinnitamistoimingute alustamist viimati nimetatud liikmesriigi akrediteerimisasutusele järgmised andmed:
 - a) tema akrediteeringu andmed, pädevus, eelkõige selle teise liikmesriigi keskkonnaalaste õigusaktide nõuete ja riigi ametliku keele tundmine, ning vajaduse korral meeskonna koosseis;
 - b) tõendamise ja kinnitamise aeg ja koht,
 - c) organisatsiooni aadress ja kontaktandmed.Kõnealused andmed tuleb esitada enne iga uut tõendamise- ja kinnitamistoimingut.
2. Akrediteerimisasutus võib nõuda selgitusi tõendaja teadmiste kohta kehtivate keskkonnaalaste õigusaktide nõuete valdkonnas.
3. Akrediteerimisasutus võib nõuda muude kui lõikes 1 osutatud tingimuste täitmist, tingimusel et kõnealused muud tingimused ei piira tõendaja õigust osutada teenuseid muus kui teda akrediteerinud liikmesriigis.
4. Akrediteerimisasutus ei kasuta lõikes 1 osutatud teatamise korda selleks, et tõendaja saabumist edasi lükata. Kui akrediteerimisasutus ei ole võimeline täitma oma ülesandeid vastavalt lõigetele 2 ja 3 enne tõendaja poolt lõike 1 punkti b kohaselt teatatud aega, edastab ta tõendajale põhjenduse.

5. Akrediteerimisasutused ei võta teatamise ega järelevalve eest diskrimineerivat tasu.
6. Kui järelevalvet teostav akrediteerimisasutus on arvamusel, et tõendaja töö kvaliteet ei vasta käesoleva määruse nõuetele, edastatakse kirjalik järelevalveakt asjaomasele tõendajale, tõendaja akrediteerinud akrediteerimisasutusele ja pädevale asutusele, kellele asjaomane organisatsioon kavatseb esitada registreerimistaotluse või kes on asjaomase organisatsiooni registreerinud. Hilisemate vaidluste puhul edastatakse järelevalveakt ka artiklis 30 sätestatud akrediteerimisasutuste koosolekule.
7. [...]

Artikkel 24

Tõendamise ja kinnitamise tingimused

1. Tõendaja tegutseb oma akrediteeringu valdkonnas, tuginedes organisatsiooniga sõlmitud kirjalikule lepingule.

Kõnealuses lepingus:

- a) täpsustatakse tegevuse ulatus,
- b) täpsustatakse tingimused, mille eesmärk on võimaldada tõendajal tegutseda sõltumatult ja professionaalselt, ning
- c) kohustatakse organisatsiooni tegema vajalikku koostööd.

2. Tõendaja tagab, et organisatsiooni elemendid on üheselt määratletud ja see määratlus vastab tegelikule tegevuse jaotusele.

Keskkonnaaruandes täpsustatakse kõik organisatsiooni eri osad, mille suhtes kohaldatakse tõendamist ja kinnitamist.

3. Tõendaja hindab artiklis 17 sätestatud elemente.
4. Tõendamise ja kinnitamise käigus uurib tõendaja dokumente, külastab organisatsiooni, teeb kohapealseid kontrolle ja küsitleb töötajaid.
5. Enne tõendaja külastust esitab organisatsioon talle põhiteabe organisatsiooni ja selle tegevuse kohta, keskkonnapoliitika ja keskkonnakava, organisatsioonis toimiva keskkonnajuhtimissüsteemi kirjelduse, koostatud keskkonnaülevaate või tehtud auditi üksikasjad, aruande kõnealuse ülevaate või auditi ja hilisema korrigeeriva tegevuse kohta ning keskkonnaaruande projekti või [...] selle ajakohastatud versioonid.
6. Tõendaja koostab tõendamise tulemuste kohta organisatsiooni jaoks kirjaliku aruande, milles täpsustatakse järgmised üksikasjad:
- a) kõik tõendaja tegevuse seisukohast olulised asjaolud;
 - b) käesoleva määruse nõuetele vastavuse kirjeldus, sealhulgas tõendusmaterjal, tulemused ja järeldused;
 - c uus) saavutuste ja eesmärkide võrdlus eelmiste keskkonnaaruannetega ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse hinnanguga ning hinnang organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidevale täiustumisele;

d uus) vajaduse korral keskkonnaülevaate, auditeerimismeetodi või keskkonnajuhtimissüsteemi või mis tahes muu asjassepuutuva protsessi tehnilised puudused.

7. Käesoleva määruse nõuetele mittevastavuse korral täpsustatakse aruandes lisaks:
- a) organisatsiooni nõuetele mittevastavust käsitlevad tulemused ja järeldused ning tõendid, millel kõnealused tulemused ja järeldused põhinevad;
 - b) lahkevused keskkonnuaruande projektist või [...] selle ajakohastatud versioonidest ning muudatuste üksikasjad või täiendused, mis tuleks keskkonnuaruandesse [...] või selle ajakohastatud versioonidesse teha.

[...]

8. Pärast tõendamist kinnitab tõendaja organisatsiooni keskkonnuaruande või [...] selle ajakohastatud versioonid ning kinnitab, et see vastab käesoleva määruse nõuetele, tingimusel et tõendamise ja kinnitamise tulemusel selgub, et:
- a) organisatsiooni keskkonnuaruandes või [...] selle ajakohastatud versioonides esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad käesoleva määruse nõuetele;
 - b) puuduvad tõendid selle kohta, et organisatsioon ei täida [...] kehtivate keskkonnuaralaste õigusaktide nõudeid.
9. Pärast kinnitamist väljastab tõendaja VII lisas osutatud allkirjastatud deklaratsiooni, milles ta kinnitab, et tõendamine ja kinnitamine toimus kooskõlas käesoleva määrusega.

10. (uus) Ühes liikmesriigis akrediteeritud tõendaja võib teha tõendamis- ja kinnitamistoiminguid mis tahes muus liikmesriigis kooskõlas käesolevas määruses sätestatud nõuetega.

Tõendamise või kinnitamise üle teostab järelevalvet selle liikmesriigi akrediteerimisasutus, kus tõendamine toimub. Tegevuse algusest teatatakse kõnealusele liikmesriigile.

Artikkel 25

Väikeste organisatsioonide tõendamine ja kinnitamine

1. Tõendamis- ja kinnitamistoimingutes võtab tõendaja arvesse väikeste organisatsioonide eripära, sealhulgas järgmist:
 - a) lühike kommunikatsiooniahel;
 - b) mitmekülgsete tööülesannetega personal;
 - c) väljaõpe töökohal;
 - d) võime muutustega kiiresti kohaneda ning
 - e) menetlusi käsitlevate dokumentide piiratud hulk.
2. Tõendaja teostab tõendamise või kinnitamise nii, et see ei tekitaks väikestele organisatsioonidele põhjendamatut koormust.
3. Tõendaja võtab arvesse objektiivseid tõendeid selle kohta, et süsteem on tõhus, sealhulgas tegevuse suuruse ja keerukusega proportsionaalsete menetluste olemasolu organisatsioonis, seonduva keskkonnamõju laadi ning käitlejate pädevust.

Artikkel 26

välja jäetud

Artikkel 27

Tõendamise ja kinnitamise tingimused kolmandas riigis

1. Ühes liikmesriigis akrediteeritud tõendaja võib teha tõendamis- ja kinnitamistoiminguid kolmandas riigis asuva organisatsiooni tarbeks kooskõlas käesolevas määruses sätestatud nõuetega.
2. Vähemalt kuus nädalat enne tõendamist või kinnitamist kolmandas riigis edastab tõendaja selle liikmesriigi akrediteerimisasutusele, kus asjaomane organisatsioon kavatseb registreerimist taotleda või on registreeritud, oma akrediteeringu üksikasjad ning tõendamise või kinnitamise aja ja koha.
3. Tõendamise ja kinnitamise üle teostab järelevalvet selle liikmesriigi akrediteerimisasutus, kus tõendaja on akrediteeritud [...]. Tegevuse algusest teatatakse kõnealusele [...] akrediteerimisasutusele.

VI peatükk

Akrediteerimisasutused

Artikkel 28

Akrediteerimisasutuse toimimine

1. Liikmesriikide poolt määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 4 kohaselt määratud akrediteerimisasutused vastutavad tõendajate akrediteerimise eest ning tõendajate poolt käesoleva määruse alusel tehtavate toimingute järelevalve eest.
2. Akrediteerimisasutused hindavad tõendajate pädevust, tuginedes artiklites 19, 20 ja 21 sätestatud elementidele, mis on taotletava akrediteeringu valdkonna seisukohast asjakohased.
3. Tõendajate akrediteeringu valdkond määratakse kindlaks nõukogu määruses (EÜ) nr 1893/2006 sätestatud majandustegevusalade klassifikaatori alusel. Akrediteeringu valdkonna määrab tõendaja pädevus ning selle puhul võetakse vajaduse korral arvesse toimingute ulatust ja keerukust.
4. Akrediteerimisasutused kehtestavad asjakohased menetlused tõendajatele akrediteeringu andmiseks, sellest keeldumiseks, akrediteeringu peatamiseks ja tühistamiseks ning tõendajate järelevalveks.

Kõnealused menetlused hõlmavad nende märkuste käsitlemise korda, mida huvitatud isikud, sealhulgas pädevad asutused, on esitanud akrediteerimist taotlevate ja akrediteeritud tõendajate kohta.
5. Akrediteerimisest keeldumise puhul teavitab akrediteerimisasutus tõendajat oma otsuse põhjustest.

6. Akrediteerimisasutused koostavad loetelu oma liikmesriigis tegutsevatest tõendajatest ja nende akrediteeringu valdkondadest, muudavad ja ajakohastavad seda loetelu ning edastavad kõnealuse loetelu muudatused iga kuu komisjonile ja pädevale asutusele liikmesriigis, kus akrediteerimisasutus asub.
7. Määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 5 lõikes 3 sätestatud järelevalvet käsitlevate eeskirjade ja menetluste kohaselt koostab akrediteerimisasutus järelevalveakti, kui ta pärast asjaomase tõendajaga konsulteerimist otsustab, et on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - a) tõendaja ei teostanud toiminguid piisavalt nõuetekohaselt, et oleks tagatud, et organisatsioon vastab käesoleva määruse tingimustele;
 - b) tõendaja teostas tõendamis- ja kinnitamistoiminguid, rikkudes ühte või mitut käesoleva määruse nõuet.

Kõnealune akt edastatakse pädevale asutusele liikmesriigis, kus organisatsioon on registreeritud või taotleb registreerimist, ning vajaduse korral tõendaja akrediteerinud akrediteerimisasutusele.

Artikkel 29

Akrediteeringu peatamine ja tühistamine

1. Akrediteeringu peatamiseks või tühistamiseks on vaja konsulteerida asjaomaste isikutega, sealhulgas tõendajaga, et akrediteerimisasutusel oleks otsuse tegemiseks kõik vajalikud tõendid.
2. Pädev asutus teavitab tõendajat võetud meetmete põhjustest ja vajaduse korral pädeva täitevasutusega peetud aruteludest.

3. Akrediteering peatatakse või tühistatakse seniks, kuni saadakse kinnitus selle kohta, et tõendaja vastab käesoleva määruse nõuetele, pidades vajaduse korral silmas nõuetele mittevastavuse või nõuete eiramise laadi ja ulatust.
4. Akrediteeringu peatamine tühistatakse, kui akrediteerimisasutus on saanud teda rahuldavat teavet selle kohta, et tõendaja vastab käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 30

Akrediteerimisasutuste koosolek

1. Määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutuse raames kohtuvad kõikide liikmesriikide akrediteerimisasutused vähemalt kord aastas komisjoni esindaja juuresolekul (edaspidi „akrediteerimisasutuste koosolek“).
2. Akrediteerimisasutuste koosoleku ülesanne on tagada järgmiste menetluste järjepidevus:
 - a) tõendajate akrediteerimine käesoleva määruse kohaselt, sealhulgas akrediteerimisest keeldumine, akrediteeringu peatamine ja tühistamine;
 - b) järelevalve akrediteeritud tõendajate tegevuse üle.
3. Akrediteerimisasutuste koosolekul töötatakse välja suunised akrediteerimisasutuste pädevusvaldkonda käsitlevates küsimustes.
4. Akrediteerimisasutuste koosolekul võetakse vastu töökord.
5. Lõikes 3 osutatud suunisdokumendid ja lõikes 4 osutatud töökord edastatakse komisjonile.

Artikkel 16

Akrediteerimisasutuste vastastikune hindamine

1. Käesoleva määruse kohane tõendajate akrediteerimise vastastikune hindamine, mille korraldab vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 10 käesoleva määruse artikli 30 lõikes 1 osutatud asutus, toimub korrapäraselt vähemalt iga nelja aasta järel ning see hõlmab [...] artiklites 28 ja 29 sätestatud eeskirjade ja menetluste hindamist.[...]

[...]

Vastastikuses hindamises osalevad kõik akrediteerimisasutused.

2. [...]

3. Artikli 30 lõikes 1 osutatud asutus edastab komisjonile vastastikuse hindamise aastaaruande.

Kõnealune aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

VII PEATÜKK

Liikmesriikide suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 32

välja jäetud

Artikkel 33

Abi organisatsioonidele seoses vastavusega keskkonnanõuetele

1. Liikmesriigid [...] tagavad, et registreeruda soovivatele väikestele organisatsioonidele antakse taotluse korral teavet ja abi asjaomases liikmesriigis kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete valdkonnas.
2. Abi hõlmab järgmist:
 - a) teave kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete kohta;
 - b) pädeva täitevasutuse andmed kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide iga üksiku nõude puhul;

[...]
3. Liikmesriigid võivad delegeerida lõigetes 1 ja 2 osutatud ülesanded pädevatele asutustele või muudele asutustele, kellel on ülesande täitmiseks vajalikud oskusteadmised ja asjakohased ressursid.
4. [...]

5. Liikmesriigid tagavad, et täitevasutused vastavad väikeste organisatsioonide küsimustele, mis käsitlevad kehtivate keskkonnaalaste õigusaktide nõudeid ja mis kuuluvad nende pädevusse, ning et nad annavad organisatsioonidele ülevaate võimalustest, kuidas esitada tõendeid selle kohta, et organisatsioon täidab asjakohaseid õigusaktide nõudeid [...].
6. Liikmesriigid tagavad, et pädevad täitevasutused teatavad registreeritud organisatsioonide [...] kehtivate keskkonnalaste õigusaktide nõuetele mittevastavuse juhtumist organisatsiooni registreerinud pädevale asutusele niipea kui võimalik ja hiljemalt ühe kuu jooksul.

Artikkel 34
[...] Strateegia

[...]

1. Liikmesriigid koostavad koos pädevate asutuste, täitevasutuste ja muude asjakohaste sidusrühmadega strateegia, mis hõlmab järgmist:
 - a) artiklites 35 ja 36 osutatud edendus- ja teavitustegevuse kava;
 - b) artiklis 37 osutatud meetmed väikeste organisatsioonide osalemise soodustamiseks;
 - c) artiklis 38 osutatud meetmed grupiviisilise registreerimise ja sammsammulise lähenemisviisi soodustamiseks;
 - d) meetmed EMASi seostamiseks artiklis 39 osutatud muu keskkonnapoliitika ja muude vahenditega.
2. Strateegia vaadatakse iga kolme aasta järel läbi.

Artikkel 35

Teave

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et teavitada:
 - a) üldsust EMASi eesmärkide ja peamiste elementide kohta;
 - b) organisatsioone käesoleva määruse sisust.
2. Liikmesriigid kasutavad vajaduse korral erialaseid väljaandeid, kohalikke ajakirjandusväljaandeid, edenduskampaaniaid või muid sobivaid vahendeid [...], et edendada EMASi üldist teadvustamist.

Liikmesriigid võivad teha koostööd eelkõige tööstusliitude, tarbijaorganisatsioonide, keskkonnaorganisatsioonide, ametiühingute, kohalike institutsioonide ja muude asjakohasete sidusrühmadega.
3. [...]

Artikkel 36

Edendustegevus

Liikmesriigid tegelevad EMASi edendamisega.

Sellise tegevuse hulka võib kuuluda:

- 1) kõikide asjaomaste isikute vahel EMASi-alaste teadmiste ja parimate tavade vahetamise edendamine,
- 2) tõhusate vahendite väljatöötamine EMASi propageerimiseks ja nende jagamine organisatsioonidega,

- 3) tehniline abi organisatsioonidele nende EMASi-alase turustustegevuse määratlemisel ja rakendamisel,
- 4) organisatsioonide partnerluse soodustamine EMASi edendamiseks.

Artikkel 37

Väikeste organisatsioonide osalemise edendamine

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid väikeste organisatsioonide osalemise soodustamiseks, eelkõige:

- 1) hõlbustavad nad juurdepääsu väikeste organisatsioonide vajadustega kohaldatud teabele ja toetusfondidele;
- 2) tagavad nad, et mõistlike registreerimistasudega soodustatakse väikeste organisatsioonide osalemist;
- 3) edendavad nad tehnilise abi meetmeid [...].

Artikkel 38

Grupiviisiline registreerimine ja sammsammuline lähenemisviis

1. Liikmesriigid [...] ergutavad kohalikke ametiasutusi andma koostöös tööstusliitude, kaubanduskodade ja muude asjaomaste isikutega [...] konkreetset abi organisatsioonide rühmadele, kes on üksteisega seotud geograafilise läheduse või äritegevuse tõttu, et aidata neil täita artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud registreerimisnõudeid.
2. Liikmesriigid [...] soodustavad keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamist organisatsioonides. Eelkõige ergutavad nad kasutama sammsammulist lähenemisviisi, mille tulemus [...] on EMASi kohane registreerimine.

3. [...] Lõigete 1 ja 2 kohaselt kehtestatud süsteemide ja kavade eesmärk on vältida tarbetuid kulusid osalejatele, eelkõige väikestele organisatsioonidele.

Artikkel 39

EMAS ning ühenduse muu keskkonnapoliitika ja muud vahendid

1. Liikmesriigid [...] kaaluvad, kuidas käesoleva määruse kohast EMASi registreerimist:
 - a) saab arvesse võtta uute õigusaktide väljatöötamisel;
 - b) saab kasutada õigusaktide kohaldamise ja täitmise tagamise vahendina;
 - c uus) saab arvesse võtta riigihangete puhul.
2. Ilma et see piiraks ühenduse õigusaktide, eelkõige konkurentsi, maksustamist ja riigiabi käsitlevate õigusaktide kohaldamist, võtavad liikmesriigid vajaduse korral meetmeid, et hõlbustada organisatsioonide EMASi kohast registreerimist või registreeringu säilitamist.

Sellised meetmed võivad muu hulgas [...] hõlmata järgmist:
 - a) regulatiivse koormuse vähendamine, nii et EMASi kohaselt registreeritud organisatsiooni käsitataks teatavatele teistes pädevate asutuste poolt identifitseeritud õigusaktides sätestatud keskkonnanalastele nõuetele vastavana;
 - b) parem õigusloome, mille puhul muudetakse teisi õigusakte, nii et EMASis osalevate organisatsioonide koormus kaotatakse, seda vähendatakse või lihtsustatakse, et soodustada turgude tõhusat toimimist ja suurendada teadlikkust.

Artikkel 40

[...] Tasud

1. Liikmesriigid võivad kehtestada tasude süsteemi, võttes arvesse järgmist:
 - a) kulud, mis tekivad liikmesriikide poolt vastavalt artiklile 33 selleks määratud või loodud asutustele seoses organisatsioonidele teabe ja abi andmisega;
 - b) kulud seoses tõendajate akrediteerimise ja järelevalvega [...];
 - c) pädevate asutuste registreerimiskulud, registreeringu säilitamise, peatamise ja registrist kustutamise kulud ja selliste protsesside täiendavad [...] haldamise kulud väljaspool ühendust asuvate organisatsioonide jaoks.

Kõnealused tasud ei ületa mõistlikku summat ning on proportsionaalsed organisatsiooni suuruse ja tehtava töö mahuga.

2. Edendusmeetmena võivad liikmesriigid otsustada registreerimise ja registreeringu säilitamise eest tasusid mitte nõuda.

Artikkel 41

Mittevastavus

1. Juhul kui käesoleva määruse sätteid ei järgita, rakendavad liikmesriigid asjakohaseid õigus- või haldusmeetmeid.
2. Liikmesriigid kehtestavad tõhusad meetmed, vältimaks EMASi logo kasutamist käesoleva määruse sätteid rikkudes.

Võib kasutada sätteid, mis on kehtestatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivile 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul¹⁵.

Artikkel 42

Komisjoni teavitamine ja talle aruannete esitamine

1.(uus) Liikmesriigid teavitavad komisjoni pädevate asutuste ja akrediteerimisasutuste toimimisega seotud struktuurist ja menetlustest ning ajakohastavad seda teavet korrapäraselt.

2. Liikmesriigid esitavad iga 30 kuu järel komisjonile aruande käesoleva määruse alusel võetud meetmete kohta.

Kõnealustes aruannetes võtavad liikmesriigid arvesse viimast komisjoni poolt artikli 47 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruannet.

¹⁵ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

VIII PEATÜKK

Euroopa Komisjoni suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 43

Teave

1. Komisjon teavitab:
 - a) üldsust EMASi eesmärkide ja peamiste elementide kohta;
 - b uus) organisatsioone käesoleva määruse sisust.
 2. Komisjon peab:
 - a) tõendajate ja EMASi kohaselt registreeritud organisatsioonide registrit,
 - b) elektrooniliste keskkonnaaruannete [...] andmebaasi;
 - c uus) EMASi käsitlevate parimate tavade andmebaasi, mis sisaldab muu hulgas tõhusaid vahendeid EMASi edendamiseks ning näiteid organisatsioonide tehnilise toetamise kohta
- ning teeb need üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 44

Koostöö ja kooskõlastamine

1. Komisjon võib soodustada liikmesriikide koostööd, eelkõige selleks, et saavutada ühenduses selliste eeskirjade ühetaoline ja järjekindel kohaldamine, mis käsitlevad järgmist:
 - a) organisatsioonide registreerimine,

- b) tõendajad,
 - c) artiklis 33 osutatud teave ja abi.
2. Ilma et see piiraks riigihankeid käsitlevate ühenduse õigusaktide kohaldamist, viitavad komisjon ja teised ühenduse institutsioonid vajaduse korral ehitustööde ja teenuste hankelepingute täitmise tingimustes EMASile või teistele keskkonnajuhtimissüsteemidele, tingimusel et on tõendatud nende samaväärsus EMASiga.

Artikkel 39

EMASi integreerimine ühenduse muusse keskkonnapoliitikasse ja muudesse vahenditesse

Komisjon [...] kaalub, kuidas käesoleva määruse kohast EMASi registreerimist:

- 1) saab võtta arvesse uute õigusaktide väljatöötamisel ja kehtivate õigusaktide läbivaatamisel, eelkõige artikli 39 lõikes 2 kirjeldatud regulatiivse koormuse vähendamise ja parema õigusliku reguleerimise näol;
- 2) saab kasutada õigusaktide kohaldamise ja täitmise tagamise vahendina.

Artikkel 45

Seos muude keskkonnajuhtimissüsteemidega

- 1. Liikmesriigid võivad esitada komisjonile kirjaliku taotluse, et tunnistada käesoleva määruse nõuetele vastavaks kehtivad keskkonnajuhtimissüsteemid või nende osad, mis on sertifitseeritud vastavalt asjakohastele riigi või piirkonna tasandil tunnustatud sertifitseerimismenetlustele.
- 2. Liikmesriigid täpsustavad oma taotluses keskkonnajuhtimissüsteemide asjakohased osad ja vastavad käesoleva määruse nõuded.

3. Liikmesriigid esitavad tõendid selle kohta, et kõik asjaomase keskkonnajuhtimissüsteemi asjakohased osad vastavad käesolevale määrusele.
4. Pärast lõikes 1 osutatud taotluse läbivaatamist ja toimides artikli 49 lõikes 2 osutatud korras, tunnustab komisjon keskkonnajuhtimissüsteemide asjakohaseid osi ja sertifitseerimisasutuste akrediteerimisnõudeid, kui ta on veendunud, et liikmesriik on:
 - a) oma taotluses piisavalt selgelt täpsustanud keskkonnajuhtimissüsteemide asjakohased osad ja vastavad käesoleva määruse nõuded;
 - b) esitanud piisavad tõendid selle kohta, et kõik asjaomase keskkonnajuhtimissüsteemi asjakohased osad vastavad käesolevale määrusele.
5. Komisjon avaldab teabe tunnustatud keskkonnajuhtimissüsteemide (sealhulgas need I lisas osutatud EMASi osad, mille suhtes neid standardeid kohaldatakse) ja tunnustatud akrediteerimisnõuete kohta Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 46

Sektorite viitedokumentide väljatöötamine

1. Komisjon töötab [...] liikmesriikide ja muude sidusrühmadega [...] konsulteerides välja sektorite viitedokumendid, sealhulgas parima keskkonnajuhtimise tava ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad eri sektorite jaoks.
Komisjon võib töötada välja viitedokumendid ka üldiseks kasutuseks.
2. Komisjon võtab arvesse olemasolevaid viitedokumente ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajaid, mis on välja töötatud ühenduse muu keskkonnapoliitika ja muude vahendite ning rahvusvaheliste standardite kohaselt.

3. Kõnealused meetmed, mis on ettenähtud käesoleva määruse vähem oluliste sätete muutmiseks määruse täiendamise teel, võetakse vastu vastavalt artikli 49 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 47

Aruandlus

Iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab teavet käesoleva peatüki alusel võetud meetmete kohta ning liikmesriikidelt artiklite 32 ja 42 kohaselt saadud teavet.

IX PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 48

Lisade muutmine

1. Kui see on vajalik või asjakohane, võib komisjon muuta lisasid, pidades silmas EMASi rakendamise käigus saadud kogemusi, rahuldamiseks kindlakstehtud vajadust EMASi nõudeid käsitlevate suuniste järele ning pidades silmas muudatusi rahvusvahelistes standardites või uusi standardeid, mis on käesoleva määruse tõhususe seisukohalt asjakohased.
2. Kõnealused meetmed, millega muudetakse käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras.

Artikkel 49

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artiklis 3 sätestatud nõuandemenetlust kooskõlas kõnealuse otsuse artikli 7 lõikega 3 ja artikliga 8.
3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artiklit 8.

Artikkel 50
Läbivaatamine

Komisjon vaatab EMASi läbi hiljemalt viis aastat pärast jõustumist, võttes arvesse selle rakendamise käigus saadud kogemusi ja rahvusvahelisi arenguid. Komisjon võtab arvesse artikli 47 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandeid.

Artikkel 51
Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Järgmised õigusaktid tunnistatakse kehtetuks:
 - a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 761/2001, 19. märts 2001, organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS),¹⁶
 - b) komisjoni otsus 2001/681/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta määruse (EÜ) nr 761/2001 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis) rakendamise juhiste kohta,¹⁷
 - c) komisjoni otsus 2006/193/EÜ, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 761/2001 alusel eeskirjad veopakenditel ja kolmandastel pakenditel EMASi logo kasutamise erandjuhtude kohta,¹⁸

¹⁶ EÜT L 114, 24.4.2001, lk 1.

¹⁷ EÜT L 247, 17.9.2002, lk 24.

¹⁸ ELT L 70, 9.3.2006, lk 63.

d uus) komisjoni määrus (EÜ) nr 196/2006, 3. veebruar 2006, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 761/2001 I lisa, et võtta arvesse Euroopa standardit EN ISO 14001:2004, ja tunnistatakse kehtetuks otsus 97/265/EÜ,¹⁹

e uus) komisjoni otsus 2007/747/EÜ, 19. november 2007, milles käsitletakse sertifitseerimiskorra tunnustamist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 761/2001 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) artikliga 9 ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 97/264/EÜ,²⁰

2. Erandina lõikest 1 kohaldatakse käesoleva lõike teist, kolmandat ja neljandat lõiku.

Määruse (EÜ) nr 761/2001 kohaselt loodud riikide akrediteerimisasutused ja pädevad asutused jätkavad oma tegevust. Liikmesriigid muudavad akrediteerimisasutuste ja pädevate asutuste järgitavaid menetlusi vastavalt käesolevale määrusele. Liikmesriigid tagavad, et need süsteemid hakkavad täielikult toimima kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.

Määruse (EÜ) nr 761/2001 kohaselt registreeritud organisatsioonid jäävad EMASi registrisse. Organisatsiooni järgmise tõendamise ajal kontrollib tõendaja organisatsiooni vastavust käesoleva määruse uutele nõuetele. Kui järgmine kontrollimine tuleb teha enne, kui käesoleva määruse jõustumisest on möödunud kuus kuud, võib järgmise kontrollimise tähtaega kuue kuu võrra pikendada keskkonnatõendaja ja pädevate asutuste nõusolekul.

¹⁹ ELT L 32, 4.2.2006, lk 4.

²⁰ ELT L 303, 21.11.2007, lk 37.

Määruse (EÜ) nr 761/2001 kohaselt akrediteeritud tõendajad võivad oma tööd jätkata käesoleva määrusega kehtestatud nõuete kohaselt.

3. Viiteid määrusele (EÜ) nr 761/2001 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid tuleb lugeda vastavalt VIII lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 52

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...]

Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

I LISA **KESKKONNAÜLEVAADE**

Keskkonnaülevaade hõlmab järgmisi valdkondi.

1. Kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete kindlakstegemine

Lisaks kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuete loetelu koostamisele märgib organisatsioon, kuidas saab esitada tõendeid selle kohta, et ta vastab eri nõuetele.

2. Vajaduse korral kvalifitseeritud või kvantifitseeritud olulise keskkonnamõjuga otseste ja kaudsete keskkonnaaspektide kindlakstegemine ning registri koostamine olulisena käsitatavatest keskkonnaaspektidest.

Keskkonnaaspekti olulisuse hindamisel võtab organisatsioon arvesse järgmisi tegureid:

- a) keskkonnakahju tekitamise võimalus,
- b) kohaliku, piirkondliku või üleilmse keskkonna haavatavus,
- c) aspekti või mõju suurus, arv, sagedus ja pöördumus,
- d) asjakohaste keskkonnavalaste õigusaktide olemasolu ja nõuded,
- e) olulisus sidusrühmade ja organisatsiooni töötajate jaoks.

a) Otsesed keskkonnaaspektid

Otsesed keskkonnaaspektid on seotud organisatsiooni enda tegevuse, toodete ja teenustega, mida organisatsioon otseselt kontrollib.

Kõik organisatsioonid peavad võtma arvesse oma tegevuse otseseid keskkonnaaspekte.

Otsesed keskkonnaaspektid on seotud järgmiste valdkondadega (loetelu ei ole ammendav):

- a) õigusaktide nõuded ja keskkonnalubade piirmäärad;
- b) õhuheide;
- c) veeheide;
- d) tahkete ja muude, eelkõige ohtlike jäätmete tekitamine, nende ringlussevõtt, korduvkasutamine, vedu ja kõrvaldamine;
- e) maa kasutamine ja saastumine;
- f) loodusvarade ja tooraine (sealhulgas energia) kasutamine;
- g) kohalikud probleemid (müra, vibratsioon, lõhn, tolm, väljanägemine jne);
- h) veoküsimused (nii kaubad kui ka teenused);
- i) keskkonnaavariide oht ning vahejuhtumite, õnnetuste ja võimalike hädaolukordade tagajärjel tekkinud või tekkida võiv mõju;
- j) mõju bioloogilisele mitmekesisusele.

b) Kaudsed keskkonnaaspektid

Kaudsed keskkonnaaspektid võivad tuleneda organisatsiooni kolmandate isikutega suhtlemisest, mida EMASi kohast registreerimist taotlev organisatsioon saab mõjutada mõistlikul määral.

Mittetööstuslike organisatsioonide, nt kohalike omavalitsuste ja finantsasutuste puhul on oluline, et nad võtaksid arvesse ka oma põhitegevusega seotud keskkonnaaspekte. Organisatsiooni tegevuskoha ja rajatiste keskkonnaaspektidega piirduv loend ei ole piisav.

Need aspektid hõlmavad järgmisi valdkondi (loetelu ei ole ammendav):

- a) toote olemusringiga seotud tegevused (kujundus, tootearendus, pakendamine, vedu, kasutamine ja jäätmete taaskasutamine/kõrvaldamine);
- b) kapitalimahutused, laenude andmine ja kindlustusteenused;
- c) uued turud;
- d) teenuste valik ja koostis (nt vedu või toitlustusteenus);
- e) haldamise ja kavandamisega seotud otsused;
- f) tootevaliku koostis;
- g) peatöövõtjate, alltöövõtjate ja tarnijate keskkonnategevus ja selle tulemuslikkus.

Organisatsioonid peavad suutma tõendada, et on kindlaks tehtud nende hankemenetlustega seotud olulised keskkonnaaspektid ja et juhtimissüsteem hõlmab nende aspektidega seotud olulist mõju. Organisatsioon peaks püüdma tagada, et tarnijad ja organisatsiooni nimel tegutsevad isikud järgivad oma lepingujärgses tegevuses organisatsiooni keskkonnapoliitikat.

Kaudsete keskkonnaaspektide puhul uurib organisatsioon, millisel määral ta võib neid aspekte mõjutada ning milliseid meetmeid saab võtta keskkonnamõju vähendamiseks.

3. Keskkonnamõju olulisuse hindamise kriteeriumide kirjeldus

Organisatsioon määratleb oma tegevuse, toodete ja teenuste keskkonnaaspektide tähtsuse hindamise kriteeriumid, et kindlaks teha, millistel neist on oluline keskkonnamõju.

Organisatsiooni väljatöötatud kriteeriumide puhul võetakse arvesse ühenduse õigusakte ning need on mitmekülgsed, sõltumatult kontrollitavad, reprodutseeritavad ja avalikud.

Organisatsiooni keskkonnaaspektide olulisuse hindamise kriteeriumide kehtestamisel peetakse silmas järgmist (loetelu ei ole ammendav):

- a) teave keskkonnaseisundi kohta, et määrata kindlaks organisatsiooni tegevus, tooted ja teenused, millel võib olla keskkonnamõju;
- b) organisatsiooni tooraine ja energia kasutamist ning vette või õhku juhitavaid heitmeid ja jäätmeid ohu seisukohalt käsitleva teabe olemasolu;
- c) huvitatud isikute seisukohad;
- d) organisatsiooni keskkonnavaline tegevus, mis on reguleeritud;
- e) hanketegevus;
- f) organisatsiooni toodete kavandamine, tootearendus, valmistamine, turustamine, hooldus, kasutamine, korduvkasutamine, ringlussevõtt ja kõrvaldamine;
- g) organisatsiooni tegevused, mis põhjustavad kõige suuremat keskkonnakulu ja -tulu.

Organisatsiooni tegevuse keskkonnamõju tähtsuse hindamisel võtab organisatsioon tavaliste tegutsemistingimuste kõrval arvesse ka käivitamis- ja seiskamistingimusi ning eeldatava hädaolukorra tingimusi. Arvesse võetakse varasemat, praegust ja kavandatavat tegevust.

4. Kõikide olemasolevate keskkonnajuhtimistavade ja -menetluste käsitus
5. Varasemate vahejuhtumite uurimisest saadud tagasiside hinnang

II LISA

Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded ja täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema

EMASi kohased nõuded keskkonnajuhtimissüsteemidele on sätestatud EN ISO 14001:2004 standardi 4. jaos. Kõnealused nõuded esitatakse uuesti allpool oleva tabeli vasakpoolses veerus, mis moodustab käesoleva lisa A osa.

Lisaks nõutakse registreeritud organisatsioonidelt tegelemist teatavate täiendavate küsimustega, mis on otseselt seotud EN ISO 14001:2004 standardi 4. jao teatavate elementidega. Kõnealused täiendavad nõuded on loetletud allpool oleva tabeli parempoolses veerus, mis moodustab käesoleva lisa B osa.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) osalevad organisatsioonid täidavad EN ISO 14001:2004 nõudeid²¹, mida on kirjeldatud Euroopa standardi 4. jaos ja mis on täielikult esitatud allpool: A. Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded A.1. Üldnõuded Organisatsioon peab sisse seadma, dokumenteerima, ellu viima, toimivana hoidma ja pidevalt parendama keskkonnajuhtimissüsteemi kooskõlas käesoleva rahvusvahelise standardi nõuetega ja määrama kindlaks, kuidas ta need nõuded täidab.	

²¹ Käesolevas lisas esitatud teksti on kasutatud CENi loal. Riigistandardi tervikteksti võib osta riikide standardiorganisatsioonidelt, mille loend on esitatud käesolevas lisas. Käesoleva lisa reprodutseerimine ärilisel eesmärgil ei ole lubatud.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Organisatsioon peab määratlema ja dokumenteerima oma keskkonnajuhtimissüsteemi käsitusala. A.2. Keskkonnapoliitika Tippjuhtkond peab määratlema organisatsiooni keskkonnapoliitika ja tagama, et see keskkonnajuhtimissüsteemi määratletud käsitusala piires a) sobib kokku tema tegevuste laadi, ulatuse ja keskkonnamõjudega ning toodete ja teenustega, b) sisaldab pideva parendamise ja saastamise vältimise kohustumust, c) sisaldab kohustumust järgida organisatsioonile kohaldatavaid õigusaktide ja teisi tema poolt tunnustatavaid nõudeid, mis seonduvad tema keskkonnaaspektidega, d) annab raamistiku keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete püstitamiseks ning ülevaatamiseks, e) on dokumenteeritud, ellu viidud ja toimivana hoitud, f) on kõigile organisatsiooni heaks või nimel töötavatele isikutele teatavaks tehtud ning g) on avalikkusele kättesaadav.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.3. Planeerimine A.3.1. Keskkonnaaspektid Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d), et a) välja selgitada keskkonnajuhtimissüsteemi määratletud käsitusala piires oma tegevuste, toodete ja teenuste keskkonnaaspektid, mida organisatsioon saab ohjata, ja need, mida ta saab mõjutada, võttes arvesse planeeritavaid või uusi arendusi või uusi või muudetud tegevusi, tooteid ja teenuseid; b) määrata kindlaks need aspektid, millel on või võib (võivad) olla keskkonnale oluline (olulised) mõju(d) (st olulised keskkonnaspektid). Organisatsioon peab selle informatsiooni dokumenteerima ja ajakohasena hoidma. Organisatsioon peab tagama, et tema keskkonnajuhtimissüsteemi sisseseadmisel, elluviimisel ja toimivana hoidmisel võetakse arvesse olulisi keskkonnaaspekte. A.3.2. Õigusaktide ja muud nõuded Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d), et a) selgitada välja ning omada juurdepääsu kohaldatavatele õigusaktide nõuetele ja muudele nõuetele, mida organisatsioon tunnustab seonduvalt oma keskkonnaaspektidega, ning b) määrata kindlaks, kuidas neid nõudeid rakendatakse organisatsiooni keskkonnaaspektide suhtes.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Organisatsioon peab tagama, et tema keskkonnajuhtimissüsteemi sisseseadmisel, elluviimisel ja toimivana hoidmisel võetakse arvesse kohaldatavaid õigusaktide ja muid nõudeid, mida organisatsioon tunnustab. A.3.3. Eesmärgid, ülesanded ja kava(d) Organisatsioon peab asjassepuutuvate talituste ja tasandite jaoks sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma dokumenteeritud keskkonnaeesmärgid ja -ülesanded.	B.1. Vastavus õigusnormidele EMASi kohaselt registreeruda soovivad organisatsioonid peavad olema võimelised tõendama, et: 1) nad on teadlikud kõikidest I lisa kohase keskkonnaülevaate koostamise käigus kindlakstehtud kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuetest ja nende mõjust organisatsioonile; 2) nad tagavad vastavuse keskkonnavalastele õigusaktidele, sealhulgas keskkonnalubade piirmääradele, ning 3) organisatsioonis on kehtestatud kord, mis võimaldab neid nõudeid pidevalt täita.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Eesmärgid ja ülesanded peavad olema mõõdetavad, kus võimalik, ning kooskõlas keskkonnapoliitikaga, kaasa arvatud saastamise vältimise kohustumus, kohaldatavate õigusaktide ja organisatsiooni poolt tunnustatavate muude nõuete järgimise kohustumus ning pideva parendamise kohustumus. Oma eesmärgid ja ülesandeid püstitades ning üle vaadates peab organisatsioon arvesse võtma kohaldatavaid õigusaktide ja muid nõudeid, mida organisatsioon tunnustab, ning oma olulisi keskkonnaaspekte. Samuti peab ta arvestama oma tehnoloogilisi võimalusi, finants-, tegevus- ja ärinõudeid ning huvitatud osapoolte seisukohti. Organisatsioon peab oma eesmärkide saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma kava(d). Kava(d) peab (peavad) sisaldama a) organisatsiooni asjassepuutuvatele talitustele ja tasanditele eesmärkide saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks vastutuse määramist ning b) eesmärkide saavutamise ja ülesannete täitmise meetmeid ja ajakava.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
	B.2. Keskkonnategevuse tulemuslikkus 1) Organisatsioonid peavad suutma tõendada, et juhtimissüsteem ja auditeerimismenetlus käsitlevad organisatsiooni keskkonnategevuse tegelikku tulemuslikkust seoses I lisa kohase keskkonnanälevaate koostamise käigus kindlakstehtud otseste ja kaudsete aspektidega. 2) Organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkust eesmärkide ja ülesannete suhtes hinnatakse juhtkonnapoolse ülevaatuse osana. Organisatsioon võtab endale kohustuse oma keskkonnategevuse tulemuslikkust pidevalt täiustada. Seda tehes võivad organisatsiooni tegevuse aluseks olla kohalikud, piirkondlikud ja üleriigilised keskkonnakavad. 3) Keskkonnaeesmärgid ei või olla eesmärkide saavutamise ja ülesannete täitmise vahendid. Kui organisatsioonil on üks tegevuskoht või mitu tegevuskohta, peab iga tegevuskoht, mille suhtes kohaldatakse EMASi, täitma kõiki EMASi nõudeid, sealhulgas käesoleva määruse artikli 2 lõikes 2 määratletud keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidev täiustamine.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.4. Elluviimine ja toimimine A.4.1. Ressursid, rollid, vastutused ja volitused Juhtkond peab tagama keskkonnajuhtimissüsteemi sisseseadmiseks, elluviimiseks, toimivana hoidmiseks ja pidevaks parendamiseks vajalike ressursside olemasolu. Ressursside hulka kuuluvad inimressursid ja erioskused, organisatsiooniline infrastruktuur, tehnoloogia ja finantsressursid. Mõjusa keskkonnajuhtimise hõlbustamiseks tuleb rollid, vastutused ja volitused määratleda, dokumenteerida ning teatavaks teha. Organisatsiooni tippjuhtkond peab määrama juhtkonna esindaja (esindajad), kellel muudest vastutustest sõltumata peab olema kindlaks määratud roll, vastutused ja volitused selleks, et a) tagada käesoleva standardi nõuetele vastava keskkonnajuhtimissüsteemi sisseseadmine, elluviimine, toimivana hoidmine, b) anda tippjuhtkonnale ülevaatus ja aru keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkusest, kaasa arvatud parendamissoovitused.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.4.2. Pädevus, koolitus ja teadlikkus	B.3. Töötajate kaasamine 1) Organisatsioon peaks tunnistama, et töötajate aktiivne kaasamine on keskkonna pideva ja eduka parandamise liikumapanev jõud ja eeldus, keskkonnategevuse tulemuslikkuse täiustamise oluline ressurss ning parim meetod keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi edukaks juurutamiseks organisatsioonis. 2) Mõiste „töötajate kaasamine“ hõlmab üksikute töötajate ja nende esindajate kaasamist ja teavitamist. Seepärast peaks töötajate kaasamise kava olema kehtestatud igal tasandil. Organisatsioon peaks endale teadvustama, et juhtkonna pühendumus, reageerimisvõime ja aktiivne toetus on nende protsesside edu aluseks. Siinkohal tuleb rõhutada juhtkonna poolt töötajatele antava tagasiside vajadust.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Organisatsioon peab tagama, et mis tahes tema heaks või nimel tegutsev(ad) isik(ud), kelle tegevus (tegevused) võib (võivad) põhjustada organisatsiooni poolt kindlaksmääratud olulist (olulisi) keskkonnamõju(sid), on pädev (pädevad) asjakohase hariduse, koolituse või kogemuse alusel, ning säilitama sellega seonduvad tõendusdokumendid. Organisatsioon peab välja selgitama oma keskkonnaspektide ja keskkonnajuhtimissüsteemiga seotud koolitusvajaduse. Ta peab võimaldama koolitust või rakendama muid meetmeid selle vajaduse rahuldamiseks ning säilitama seonduvad tõendusdokumendid. Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduurid, et tema heaks või nimel töötavad isikud oleksid teadlikud a) keskkonnapoliitika ja -protseduuride ning keskkonnajuhtimissüsteemi nõuetega vastavuses oleku tähtsusest, b) olulistest keskkonnaaspektidest ja oma töö tegelikest või võimalikest mõjudest nendega seonduvalt ning töötaja isikliku tegevuse tulemuslikkuse suurenemisest tingitud soodsast mõjust keskkonnale, c) oma rollidest ja vastutusest keskkonnajuhtimissüsteemi nõuetega vastavuse saavutamisel ning d) kindlaksmääratud protseduurireeglitest kõrvalekaldumise võimalikest tagajärgedest.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
	3) Lisaks kõnealustele nõuetele kaasatakse töötajad protsessi, mille eesmärk on organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidev täiustamine järgmisi meetodeid kasutades: a) esialgne keskkonnaülevaade, hetkeolukorra analüüs ning teabe kogumine ja tõendamine, b) keskkonnategevuse tulemuslikkust täiustava keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi loomine ja rakendamine, c) keskkonnakomiteed teabe kogumiseks ja keskkonnaametnike / juhtkonna esindajate ning töötajate ja nende esindajate kaasamise tagamiseks, d) keskkonnavalase tegevusprogrammi ja keskkonnaauditi ühised töörühmad, e) keskkonnaaruannete koostamine.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.4.3. Teabevahetus Vastavalt oma keskkonnaaspektidele ja keskkonnajuhtimissüsteemile peab organisatsioon sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduurid, mida ta järgib a) erinevate tasemete ja talituste vahelisel organisatsioonisisel teabe vahetamisel, b) organisatsioonivälistelt huvipooltelt saadud teabe vastuvõtmisel, dokumenteerimisel ning vastuste koostamisel. Organisatsioon peab otsustama, kas teha oma olulised keskkonnaaspektid teatavaks väljaspool oma organisatsiooni, ning oma otsuse dokumenteerima. Kui on otsustatud teatavaks teha, peab organisatsioon sisse seadma ja ellu viima organisatsioonivälise teabevahetuse viisi(d).	4) Selleks tuleks luua asjakohaseid osalemise vorme, näiteks ettepanekute raamat, projektipõhine rühmatöö või keskkonnakomitee. Organisatsioonid võtavad arvesse komisjoni juhiseid selle valdkonna parimate kogemuste kohta. Töötajate esindajad võivad soovi korral samuti osaleda.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.4.4. Dokumentatsioon Keskkonnajuhtimissüsteemi dokumentatsioon peab sisaldama a) keskkonnapoliitikat, -eesmärke ja -ülesandeid, b) keskkonnajuhtimissüsteemi käsitusala kirjeldust,	B.4. Teabevahetus 1) Organisatsioonid peavad tõendama, et üldsuse ja muude huvitatud isikute vajaduste mõistmiseks peavad nad üldsusega ja muude huvitatud isikutega, sealhulgas kohalike kogukondade ja klientidega, avatud dialoogi oma tegevuse, toodete ja teenuste keskkonnamõju üle. 2) Avatus, läbipaistvus ja korrapärane keskkonnateabe esitamine on olulised tegurid, mis eristavad EMASi teistest süsteemidest. Need tegurid on organisatsiooni jaoks olulised ka sidusrühmade usalduse suurendamisel. 3) EMAS pakub organisatsioonidele paindlikkust asjakohase teabe suunamisel konkreetsetele sihtrühmadele ja tagab samal ajal, et kogu teave on soovijatele kättesaadav.

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
c) keskkonnajuhtimissüsteemi põhielementide, nende vastastikuse mõju kirjeldust ja viiteid seonduvatele dokumentidele, d) käesolevas standardis nõutud dokumente, sealhulgas tõendusdokumente, ning e) organisatsiooni poolt kindlaks määratud dokumente, sealhulgas tõendusdokumente, mida on vaja tema oluliste keskkonnaaspektidega seonduvate protsesside mõjusa planeerimise, toimimise ja ohjamise tagamiseks. A.4.5. Dokumendiohje Keskkonnajuhtimissüsteemiga ja käesoleva standardiga nõutavaid dokumente tuleb ohjata. Tõendusdokumendid on eri dokumendiliik ja neid tuleb ohjata vastavalt punktis A.5.4 esitatud nõuetele. Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d) a) dokumentide adekvaatsuse kinnitamiseks enne väljaandmist, b) dokumentide ülevaatuseks, vajaduse korral ajakohastamiseks ja taaskinnitamiseks, c) tagamaks, et muudatused ja dokumentide ülevaatuse seisund on identifitseeritavad, d) tagamaks, et kehtivate dokumentide asjakohased versioonid on kasutuskohades kättesaadavad, e) tagamaks, et dokumendid jäävad loetavaks ja on kergesti identifitseeritavad,	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
f) tagamaks, et välise päritoluga dokumendid, mida organisatsioon peab keskkonnajuhtimissüsteemi planeerimise ja toimimise seisukohast vajalikuks, identifitseeritakse ja nende levikut ohjatakse, ning g) vältimaks vananenud dokumentide tahtmatut kasutamist ning rakendama sobivat märgistust, kui neid mis tahes eesmärkidel säilitatakse. A.4.6. Toimimisohje Organisatsioon peab kooskõlas oma keskkonnapoliitika, -eesmärkide ja -ülesannetega määratlema ning planeerima olulisteks tunnistatud keskkonnaaspektidega seostuvad toimingud, et tagada nende toimumine kindlaksmääratud tingimustes. Selleks tuleb a) sisse seada, ellu viia ja toimivana hoida protseduuri(d) nende olukordade ohjamiseks, kus nende puudumine võiks viia kõrvalekaldumiseni keskkonnapoliitikast, -eesmärkidest ja -ülesannetest, b) sätestada protseduuri(de)s toimimiskriteeriumid, c) sisse seada, ellu viia ja toimivana hoida protseduurid, mis on seotud organisatsiooni poolt kasutatavate kaupade ja teenuste oluliseks tunnistatud keskkonnaaspektidega, ning teavitada tarnijaid, kaasa arvatud lepingupartnerid, asjakohastest protseduuridest ning nõuetest. A.4.7. Valmisolek hädaolukordadeks ja tegutsemine nende puhul Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d), et selgitada välja võimaliku keskkonnamõjuga hädaolukorrad ja õnnetused ning kuidas ta nende korral tegutseb.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Organisatsioon peab tegutsema vastavalt tegelikele hädaolukordadele ja õnnetustele ning ennetama või leevendama nendega kaasnevaid ebasoodsaid keskkonnamõjusid. Organisatsioon peab perioodiliselt, eriti pärast õnnetusi või hädaolukordi, üle vaatama oma hädaolukordadeks valmisoleku ja nendele reageerimise protseduurid ning vajaduse korral neis muudatusi tegema. Samuti peab organisatsioon neid protseduure perioodiliselt katsetama seal, kus see on teostatav. A.5. Kontrollimine A.5.1. Seire ja mõõtmine Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d) oma keskkonnale olulist mõju avaldada võivate toimingute võtmenäitajate korrapäraseks seireks ja mõõtmiseks. Protseduur(id) peab (peavad) sisaldama sellise informatsiooni dokumenteerimist, mis võimaldab jälgida tulemuslikkust, asjakohaseid toimimisohjeid ning kooskõla organisatsiooni keskkonnaeesmärkide ja -ülesannetega. Organisatsioon peab tagama, et kasutatavad seire- ja mõõtevahendid on kalibreeritud või taadeldud ning töökorras hoitud, ja säilitama seonduvad tõendusdokumendid. A.5.2. Vastavuse hindamine A.5.2.1. Kooskõlas oma vastavuse tagamise kohustumusega peab organisatsioon sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d) kohaldatavatele õigusaktide nõuetele vastavuse perioodiliseks hindamiseks. Organisatsioon peab säilitama tõendusdokumendid perioodiliste hindamiste tulemuste kohta.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.5.2.2. Organisatsioon peab hindama vastavust muudele nõuetele, mida ta tunnustab. Organisatsioon võib soovi korral ühendada selle hindamise eelnevalt kirjeldatud (A.5.2.1) õigusaktide nõuetele vastavuse hindamisega või seada sisse eraldi protseduuri(d). Organisatsioon peab säilitama tõendusdokumendid perioodiliste hindamiste tulemuste kohta. A.5.3. Mittevastavus, korrigeeriv ja ennetav tegevus Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d) tegelike ja võimalike mittevastavuste puhul tegutsemiseks ning korrigeeriva ja ennetava tegevuse rakendamiseks. Protседuuri(de)ga peab määratlema nõuded a) mittevastavus(t)e kindlakstegemiseks ja kõrvaldamiseks ning tegevus(t)e algatamiseks selle (nende) keskkonnamõjude leevendamiseks, b) mittevastavus(t)e uurimiseks, selle (nende) põhjus(t)e kindlakstegemiseks ja tegevuste rakendamiseks selle (nende) kordumise vältimiseks, c) mittevastavust (mittevastavusi) ennetava(te) tegevus(t)e vajaduse hindamiseks ja mittevastavus(t)e esinemise ärahoidmiseks sobivate tegevuste rakendamiseks, d) ettevõetud korrigeeriva(te) ja ennetava(te) tegevus(t)e tulemuste registreerimiseks ning e) korrigeeriva(te) ja ennetava(te) tegevus(t)e mõjususe läbivaatamiseks. Ettevõetud tegevused peavad vastama probleemide suurusele ja võimalikule keskkonnamõjule. Organisatsioon peab tagama, et mis tahes vajalikud muudatused oleksid keskkonnajuhtimissüsteemi dokumentatsiooni sisse viidud.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
A.5.4. Tõendusdokumentide ohje Organisatsioon peab sisse seadma ja korras hoidma tõendusdokumendid määral, mis on vajalik keskkonnajuhtimissüsteemi ja käesoleva standardi nõuetele vastavuse ning saavutatud tulemuste tõendamiseks. Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protseduuri(d) tõendusdokumentide identifitseerimiseks, hoidmiseks, kaitseks, leidmiseks, säilitamiseks ja kasutuselt kõrvaldamiseks. Tõendusdokumendid peavad olema loetavad, identifitseeritavad ja jälgitavad ning sellisteks ka jääma. A.5.5. Siseaudit Organisatsioon peab tagama, et keskkonnajuhtimissüsteemi siseauditeid korraldataks plaanitud ajavahemike järel, et a) määrata kindlaks, kas keskkonnajuhtimissüsteem – on vastavuses planeeritud keskkonnajuhtimismeetmetega, sealhulgas käesoleva standardi nõuetega, ning – on korralikult ellu viidud ja toimivana hoitud, ning b) hankida juhtkonnale informatsiooni auditeerimise tulemuste kohta. Organisatsioon peab planeerima, sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma auditi programmi(d), võttes arvesse vaadeldava(te) tegevus(t)e keskkonnavalast tähtsust ja eelmiste auditite tulemusi.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Tuleb sisse seada, ellu viia ja toimivana hoida auditi protseduur(id), mis käsitleks(id) – auditi planeerimise, läbiviimise, tulemustest aruandmise ja seonduvate tõendusmaterjalide säilitamise vastutusi ja nõudeid, – auditi kriteeriume, käsitusala, sagedust ja meetodeid. Audiitorite valik ja auditite läbiviimine peavad tagama auditi protsessi objektiivsuse ja erapooletuse. A.6. Juhtkonnapoolne ülevaatus Tippjuhtkond peab organisatsiooni keskkonnajuhtimissüsteemi planeeritud ajavahemike järel üle vaatama, et tagada selle jätkuv sobivus, adekvaatsus ja mõjus. Ülevaatused peavad sisaldama parendusvõimaluste ja keskkonnajuhtimissüsteemi, sh keskkonnapoliitika, -eesmärkide ja -ülesannete muutmise vajaduse hindamist. Juhtkonnapoolsete ülevaatuste tõendusdokumendid tuleb säilitada. Juhtkonnapoolsete ülevaatuste sisend peab sisaldama a) siseauditite tulemusi ja hinnanguid õigusaktide ja organisatsiooni poolt tunnustatud muudele nõuetele vastavuse kohta, b) teabevahetust väliste huvitatud osapooltega, sealhulgas kaebusi, c) organisatsiooni keskkonnavalast tulemuslikkust,	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
d) eesmärkide ja ülesannete täidetuse määra, e) korrigeerivate ja ennetavate tegevuste seisundit, f) eelnevate juhtkonnapoolsete ülevaatuste järeltegevusi, g) muutuvaid asjaolusid, sealhulgas arenguid keskkonnaaspektidega seotud õigusaktides ja muudes nõuetes, ning h) soovitusi parendamiseks. Juhtkonnapoolse ülevaatuse väljundid peavad hõlmama kõiki otsuseid ja tegevusi, mis on seotud keskkonnapoliitika, -eesmärkide, -ülesannete ja keskkonnajuhtimissüsteemi muude osade võimalike muudatustega, olles kooskõlas pideva parendamise kohustumusega.	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
Riikide standardiorganisatsioonide loend BE: IBN/BIN (Institut Belge de Normalisation/Belgisch Instituut voor Normalisatie) BG: <u>BDS (Българският институт за стандартизация)</u> CZ: [...] <u>ÚNMZ (Ústav pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví)</u> DK: DS (Dansk Standard) DE: DIN (Deutsches Institut für Normung e.V.) EE: EVS (Eesti Standardikeskus) EL: ELOT (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης) ES: AENOR (Asociacion Espanola de Normalizacion y Certificacion) FR: AFNOR (Association Française de Normalisation) IE: NSAI (National Standards Authority of Ireland) IT: UNI (Ente Nazionale Italiano di Unificazione) CY: <u>CYS (Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας)</u> LV: LVS (Latvijas Standarts) LT: LST (Lietuvos standartizacijos departamentas) LU: SEE (Service de l'Energie de l'Etat) [...] HU: MSZT (Magyar Szabványügyi Testület) MT: MSA (Awtorita` Maltija dwar l-Istandards / Malta Standards Authority) NL: NEN (Nederlands Normalisatie-Instituut) AT: ON (Österreichisches Normungsinstitut) PL: PKN (Polski Komitet Normalizacyjny)	

A osa Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded vastavalt standardile EN ISO 14001:2004	B osa Täiendavad küsimused, millega EMASi rakendavad organisatsioonid peavad tegelema
PT: IPQ (Instituto Português da Qualidade) RO: ASRO (Asociația de Standardizare din România) SI: SIST (Slovenski inštitut za standardizacijo) SK: SÚTN (Slovenský ústav technickej normalizácie) FI: SFS (Suomen Standardisoimisliitto r.y) SE: SIS (Swedish Standards Institute) UK: BSI (British Standards Institution).	

III LISA

KESKKONNAALANE SISEAUDIT

A AUDITIKAVA JA AUDITEERIMISE SAGEDUS

1. Auditikava

Auditikavaga tagatakse, et organisatsiooni juhtkonnale antakse teavet, mis on vajalik organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse ja keskkonnajuhtimissüsteemi tõhususe läbivaatamiseks ning tõendamaks, et need on juhtkonna kontrolli all.

2. Auditikava eesmärgid

Eesmärk on eelkõige hinnata rakendatavat juhtimissüsteemi ning kindlaks teha, kas see on kooskõlas organisatsiooni poliitika ja kavaga, mille hulka kuulub keskkonnavalaste õigusaktide vastavate nõuete järgimine.

3. Auditikava ulatus

Määratletakse selgelt auditite või vajadusel auditeerimistsükli iga etapi üldine ulatus ning piiritletakse selgesõnaliselt:

- a) käsitletavat valdkonnad;
- b) auditeeritav tegevus;
- c) arvessevõetavad keskkonnavalased kriteeriumid;
- d) auditiga hõlmatav ajavahemik.

Keskkonnavalaudit sisaldab keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamiseks vajalike faktiliste andmete hindamist.

4. Auditeerimise sagedus

Auditite vahelise aja või organisatsiooni kogu tegevust hõlmava auditeerimistsükli pikkus on kuni kolm aastat. Tegevuse auditeerimise sagedus on erinev sõltuvalt:

- a) tegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest;
- b) tegevusega seotud keskkonnamõju suurusest;
- c) eelmiste audititega tuvastatud probleemide tähtsusest ja kiireloomulisusest;
- d) keskkonnaprobleemide taustast.

Keerulisemat tegevust, millel on suurem mõju keskkonnale, auditeeritakse sagedamini.

Organisatsioon teostab auditi vähemalt igal aastal, kuna see aitab organisatsiooni juhtkonnale ja töendajale selgitada, et organisatsiooni olulised keskkonnaaspektid on tema kontrolli all.

Organisatsioon teostab auditeid, mis käsitlevad:

- a) organisatsiooni keskkonnaalast tulemuslikkust ja
- b) organisatsiooni vastavust kehtivates keskkonnavalastes õigusaktides sätestatud kohustustele.

B AUDITEERIMISTEGEVUS

Auditeerimistegevuse hulka kuuluvad arutelud töötajatega, töötingimuste ja seadmete kontrollimine ning registri, kirjalike menetluste ja muu asjakohase dokumentatsiooni ülevaatamine eesmärgiga hinnata auditeeritava tegevusega seotud keskkonnategevuse tulemuslikkust, et teha kindlaks, kas see vastab kohaldatavatele standarditele, eeskirjadele või seatud eesmärkidele ja ülesannetele ning kas keskkonnavalaste kohustuste täitmiseks kohaldatav süsteem on tulemuslik ja asjakohane. Muu hulgas tuleks kogu juhtimissüsteemi tulemuslikkuse kindlaksmääramiseks kontrollida pisteliselt organisatsiooni vastavust nendele kriteeriumidele.

Auditeerimine koosneb eelkõige järgmistest etappidest:

- a) juhtimissüsteemidest arusaamine;
- b) juhtimissüsteemide tugevate ja nõrkade külgede hindamine;
- c) asjakohase teabe kogumine;
- d) auditi tulemuste hindamine;
- e) auditi järelduste väljatöötamine;
- f) aruandmine auditi tulemustest ja järeldustest.

C AUDITI TULEMUSTE JA JÄRELDUSTE ARUANNE

Kirjaliku auditeerimisaruande põhieesmärgid on järgmised:

- a) auditi ulatuse dokumenteerimine;
- b) juhtkonnale teabe andmine organisatsiooni keskkonnapoliitika järgimise ja keskkonnavalaste edusammude kohta organisatsioonis;

- c) juhtkonnale teabe andmine keskkonnamõju seire korralduse tulemuslikkuse ja usaldusväärsuse kohta organisatsioonis;
 - d) vajaduse korral tõestada korrigeeriva tegevuse tarvilikkust.
-

IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

A. SISSEJUHATUS

Keskkonnateave esitatakse selgel ja arusaadaval viisil elektrooniliselt või trükisena.

B. KESKKONNAARUANNE

Keskkonnaaruanne sisaldab vähemalt järgmisi elemente ja vastab järgmistele miinimumnõuetele:

- a) EMASi kohast registreerimist taotleva organisatsiooni selge ja ühetähenduslik kirjeldus, kokkuvõtte tema tegevusest, toodetest ja teenustest ning vajaduse korral suhe emaorganisatsiooniga;
- b) organisatsiooni keskkonnapoliitika ja keskkonnajuhtimissüsteemi lühikirjeldus;
- c) organisatsiooni kõikide selliste oluliste otseste ja kaudsete keskkonnaaspektide kirjeldus, millel on oluline keskkonnamõju, ning selgitus nende aspektidega seotud mõju laadi kohta (I lisa punkt 2);
- d) tähtsate keskkonnaaspektide ja keskkonnamõjuga seotud keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete kirjeldus;

- e) kokkuvõtte olemasolevatest andmetest, milles seoses olulise keskkonnamõjuga võrreldakse organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkust selle keskkonnaeesmärkide ja -ülesannetega. Esitatakse andmed punktis D osutatud põhinäitajate ja muude asjakohaste olemasolevate keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajate kohta;
- f) muud keskkonnategevuse tulemuslikkusega seotud asjaolud, sealhulgas olulist keskkonnamõju käsitlevate õigusnormide järgimine;
- g) [...] viide kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide nõuetele;
- h) tõendaja nimi ja akrediteerimisnumber ning kinnitamise kuupäev.

Ajakohastatud keskkonnavaluaruanne sisaldab vähemalt nimetatud elemente ja vastab punktides e–h sätestatud miinimumnõuetele.

C. [...]

D. PÕHINÄITAJAD JA MUUD ASJAKOHASED OLEMASOLEVAD KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE NÄITAJAD

1. Sissejuhatus

Organisatsioonid esitavad nii keskkonnavaluaruandes kui ka [...] selle ajakohastatud versioonides ülevaate põhinäitajatest, kui need on seotud organisatsiooni otseste keskkonnavalaspektidega, ja muudest allpool esitatud asjakohastest keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajatest.

Näitajad peavad:

- a) andma täpse hinnangu organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkusele;
- b) olema arusaadavad ja üheselt mõistetavad;
- c) võimaldama hinnata organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse arengut võrreldes eelmiste aastatega;
- d) võimaldama vajaduse korral võrdlust valdkondlike, üleriigiliste või piirkondlike eeskujudega;
- e) võimaldama vajaduse korral võrdlust õigusaktide nõuetega.

2. Põhinäitajad

- a) Põhinäitajaid kohaldatakse kõikide organisatsioonitüüpide suhtes. Need keskenduvad tulemuslikkusele järgmistes peamistes keskkonnaküsimustes:

energiatõhusus,

materjalitõhusus,

vesi,

jäätmed,

bioloogiline mitmekesisus

ning heited.

b) Iga põhinäitaja koosneb järgmistest elementidest:

- i) arv **A**, mis tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas;
- ii) arv **B**, mis tähistab organisatsiooni kogu aastast väljundit;
- iii) ning arv **R**, mis tähistab suhtarvu **A/B**.

Iga organisatsioon esitab aruande vähemalt [...] arvu R kohta.

c) Kogu aastase sisendi/mõju näitaja asjaomases valdkonnas, arvu **A**, võib esitada järgmiselt:

i) **energiatõhususe** kohta

- * **kogu otsese energiakulu** puhul märgitakse kogu aastane energiatarbimine, väljendatuna tonnides naftaekvivalendis (toe);
- * **kogu taastuva energia kulu** puhul märgitakse kogu aastane taastuvatest allikatest saadud energia (elekter ja soojus) tarbimine, väljendatuna naftaekvivalendi tonnides (toe);

ii) **materjalitõhususe** kohta

- * **eri materjalide aastane kulu** (välja arvatud energiakandjad ja vesi), väljendatuna tonnides;

iii) **vee** kohta

- * **kogu aastane veetarbimine**, väljendatuna kuupmeetrites (m³);

iv) **jäätmete** kohta

* *kogu aastane tekitatud jäätmekogus*, väljendatuna tonnides;

* *kogu aastane tekitatud ohtlike jäätmete kogus*, väljendatuna tonnides;

v) **bioloogilise mitmekesisuse** kohta

* *maakasutus*, väljendatuna hoonestatud ala ruutmeetrites (m²);

vi) **heidete** kohta

* *kogu aastane kasvuhoonegaaside heitkogus*, väljendatuna süsinikdioksiidi ekvivalendi tonnides.

Organisatsioonid võivad kogu aastase sisendi/mõju väljendamiseks asjaomases valdkonnas kasutada ka muid ühikuid.

d uus) Organisatsiooni kogu aastane väljund, arv **B**, on kõikide valdkondade jaoks sama, kuid seda kohandatakse organisatsioonide eri tüüpidele sõltuvalt nende tegevusalast.

[...] Tootmissektori (tööstus) organisatsioonide [...] puhul võib see väljendada kogu aastast brutolisandväärtust miljonites eurodes või kogu aastast füüsilist väljundit tonnides või väikeste organisatsioonide puhul aastast kogukäivet või töötajate arvu.

[...] Mittetootmissektorite (haldus/teenused) puhul [...] võib see väljendada organisatsiooni suurust töötajate arvuna.

Organisatsioonid võivad organisatsiooni kogu aastase väljundi esitamiseks kasutada ka muid ühikuid.

3. Muud asjakohased keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad

Iga organisatsioon esitab igal aastal ka aruande keskkonnuaruandes kindlaksmääratud konkreetsemate keskkonnuaspektidega seotud tulemuslikkuse kohta ning võtab vajaduse korral arvesse käesoleva määruse artiklis 46 osutatud sektori viitedokumente [...].

[...]

E. TEABE AVALIKKUS

Organisatsioon peab tõendajale suutma tõendada, et igaüks, kes on huvitatud organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkusest, saab kergesti ja takistusteta kätte punktides B–D ettenähtud teabe.

Organisatsioon tagab, et see teave on kättesaadav selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus organisatsioon on registreeritud, ning vajaduse korral kõikide nende liikmesriikide ametlikes keeltes, kus asuvad koondregistreerimisega hõlmatud tegevuskohad.

F. KOHALIK VASTUTUS

EMASi kohaselt registreeritud organisatsioonid võivad esitada ühe ühise keskkonnuaruande [...], mis katab mitu geograafilist tegevuskohta.

Kuna EMASi eesmärk on tagada kohalik vastutus, tagavad organisatsioonid, et iga tegevuskoha oluline keskkonnamõju on selgelt kindlaks tehtud ning ühises keskkonnuaruandes [...] esitatud.

V LISA
EMASi LOGO

Logo kasutatakse:

- kolmevärvilisena (Pantone nr 355 roheline; Pantone nr 109 kollane; Pantone nr 286 sinine);
- mustana valgel taustal või
- valgena mustal taustal.

VI LISA

Registreerimisel nõutav teave

(teave tuleb esitada, kui see on asjakohane)

1. ORGANISATSIOON

Nimi	
Aadress	
Asula	
Sihtnumber	
Riik / liidumaa / piirkond / autonoomne piirkond	
Kontaktisik	
Telefon	
Faks	
E-post	
Veebiaadress	
Registreerimisnumber	
Registreerimise kuupäev	
Registreeringu peatamise kuupäev	
Registreeringu tühistamise kuupäev	
Järgmise keskkonnaaruande esitamise kuupäev	
Järgmise [...] <u>ajakohastatud keskkonnaaruande</u> esitamise kuupäev	
NACE tegevusala kood	
Töötajate arv	
Käive või aastabilanss	

2. TEGEVUSKOHT

Nimi

Aadress

Sihtnumber

Asula

Riik / liidumaa / piirkond / autonoomne
piirkond

Kontaktisik

Telefon

Faks

E-post

Veebiaadress

Registreerimisnumber

Registreerimise kuupäev

Registreeringu peatamise kuupäev

Registreeringu tühistamise kuupäev

Järgmise keskkonnaaruande esitamise
kuupäev

Järgmise [...] ajakohastatud

keskkonnaaruande esitamise kuupäev

NACE tegevusala kood

Töötajate arv

Käive või aastabilanss

.....

3. AKREDITEERITUD TÕENDAJA

Tõendaja nimi

Aadress

Sihtnumber

Asula

Riik / liidumaa / piirkond / autonoomne
piirkond

Telefon

Faks

E-post

Akrediteeringu registreerimisnumber

Akrediteeringu ulatus (NACE koodid)

Akrediteerimisasutus

Koht:....., kuupäev:200...

Organisatsiooni esindaja allkiri

VII LISA

Tõendaja deklaratsioon tõendamise ja kinnitamise kohta

.....(nimi)
EMASi tõendaja registreerimisnumbriga.....
kes on akrediteeritud järgmises valdkonnas (NACE
koodid),
tõendab, et ta on kontrollinud, kas organisatsiooni (nimi)
keskkonnuaruandes / ajakohastatud keskkonnuaruandes (*) osutatud tegevuskoht/tegevuskohad või
kogu organisatsioon
registreerimisnumbriga (kui see on olemas).....
vastab/vastavad kõikidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] määruse (EÜ) nr xxxx/[aasta]
(organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -
auditeerimissüsteemis (EMAS)) nõuetele.

Käesolevale deklaratsioonile alla kirjutades kinnitan, et:

- tõendamine ja kinnitamine on toimunud käesoleva määruse nõuetele vastavalt,
- puuduvad tõendid kehtivate keskkonnuaruandete õigusaktide nõuetele mittevastavuse kohta,
- organisatsiooni/tegevuskoha (*) keskkonnuaruandes / [...] ajakohastatud keskkonnuaruandes (*)
esitatud andmed ja teave annavad usaldusväärse, usutava ja õige ülevaate
organisatsiooni/tegevuskoha kogu tegevusest keskkonnuaruandes täpsustatud ulatuses.

Käesolev dokument ei ole samaväärne EMASi kohase registreeringuga. EMASi kohast registreerimist võib teha ainult pädev asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 761/2001. Käesolevat dokumenti üksi ei saa kasutada üldsuse teavitamiseks.

Koht:....., kuupäev:20[...]

Allkiri

(*): mittesobiv läbi kriipsutada

[...]

VIII LISA
VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 1 lõige 1	artikkel 1
artikli 1 lõike 2 punkt a	-
artikli 1 lõike 2 punkt b	-
artikli 1 lõike 2 punkt c	-
artikli 1 lõike 2 punkt d	-
artikli 2 punkt a	artikli 2 lõige 1
artikli 2 punkt b	-
artikli 2 punkt c	artikli 2 lõige 2
artikli 2 punkt d	artikli 2 lõige 4
artikli 2 punkt e	-
artikli 2 punkt f	artikli 2 lõige 5
artikli 2 punkt g	artikli 2 lõige 6
artikli 2 punkt h	artikli 2 lõige 7
artikli 2 punkt i	artikli 2 lõige 8
artikli 2 punkt j	artikli 2 lõige 9
artikli 2 punkt k	artikli 2 lõige 10
artikli 2 punkt l	artikli 2 lõige 12
artikli 2 punkti l alapunkt i	-
artikli 2 punkti l alapunkt ii	-

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 2 punkt m	-
artikli 2 punkt n	artikli 2 lõige 13
artikli 2 punkt o	artikli 2 lõige 15
artikli 2 punkt p	-
artikli 2 punkt q	artikli 2 lõige 16
artikli 2 punkt r	-
artikli 2 punkti s esimene lause	artikli 2 lõige 17
artikli 2 punkti s teine kuni neljas lause	-
artikli 2 punkt t	artikli 2 lõige 18
artikli 2 punkt u	-
artikli 3 lõige 1	-
artikli 3 lõike 2 punkti a esimene lause	artikli 4 lõige 1
artikli 3 lõike 2 punkti a teine lause	artikli 4 lõige 3
artikli 3 lõike 2 punkt b	artikli 4 lõige 6
artikli 3 lõike 2 punkt c	artikli 4 lõige 7
artikli 3 lõike 2 punkt d	artikli 4 lõige 8
Artikli 3 lõike 2 punkt e	artikli 5 lõike 2 esimene lõik; artikli 6 lõige 3
artikli 3 lõike 3 punkt a	artikli 6 lõike 1 punkt a
artikli 3 lõike 3 punkti b esimene lause	artikli 6 lõike 1 punktid b–d
artikli 3 lõike 3 punkti b teine lause	artikli 7 lõige 1

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 4 lõige 1	-
artikli 4 lõige 2	51 (2)
artikli 4 lõige 3	-
artikli 4 lõige 4	-
artikli 4 lõike 5 esimene lause	artikli 26 lõige 1
artikli 4 lõike 5 teine lause	artikli 26 lõige 2
artikli 4 lõige 6	artikkel 42
artikli 4 lõige 7	-
artikli 4 lõike 8 esimene lõik	artikli 30 lõige 1
artikli 4 lõike 8 teine lõik	artikli 30 lõiked 3 ja 5
artikli 4 lõike 8 kolmanda lõigu esimene ja teine lause	artikli 31 lõige 1
artikli 4 lõike 8 kolmanda lõigu viimane lause	artikli 31 lõige 3
artikli 5 lõige 1	artikli 11 lõike 1 esimene lause
artikli 5 lõige 2	artikli 11 lõige 3
artikli 5 lõike 3 esimene lause	artikli 12 lõige 1
artikli 5 lõike 3 teise lause esimene taane	artikli 12 lõike 1 punkt a
artikli 5 lõike 3 teise lause teine taane	artikli 12 lõike 1 punkt b
artikli 5 lõige 4	artikli 11 lõike 1 teine lause
artikli 5 lõike 5 esimene lause	artikli 15 lõige 1
artikli 5 lõike 5 teine lause	artikli 15 lõike 3 esimene lause
artikli 5 lõike 5 kolmas lause	artikli 16 lõige 1
artikli 5 lõike 5 neljas lause	artikli 15 lõike 3 teine ja kolmas lause

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 6 lõige 1	artikli 13 lõige 1
artikli 6 lõike 1 esimene taane	artikli 13 lõike 2 punkt a ja artikli 5 lõike 2 punkt a
artikli 6 lõike 1 teine taane	artikli 13 lõike 2 punkt a ja artikli 5 lõike 2 punkt c
artikli 6 lõike 1 kolmas taane	artikli 13 lõike 2 punkt a ja artikli 5 lõike 2 punkt d
artikli 6 lõike 1 neljas taane	artikli 13 lõike 2 punkt c
artikli 6 lõike 1 viimane lause	artikli 13 lõike 2 esimene lause
artikli 6 lõige 2	artikli 14 lõige 3
artikli 6 lõike 3 esimene taane	artikli 14 lõike 4 punkt a
artikli 6 lõike 3 teine taane	artikli 14 lõike 4 punkt b
artikli 6 lõike 3 kolmas taane	artikli 14 lõike 4 punkt c
artikli 6 lõike 3 viimane lause	artikli 14 lõige 8
artikli 6 lõike 4 esimene lõik	artikli 14 lõige 2
artikli 6 lõike 4 teine lõik	artikli 14 lõige 5
artikli 6 lõike 5 esimene lause	artikli 14 lõige 7
artikli 6 lõike 5 teine lause	artikli 14 lõiked 9 ja 10
artikli 6 lõige 6	artikli 14 lõige 11
artikli 7 lõige 1	artikli 29 lõige 6
artikli 7 lõike 2 esimene lause	artikli 12 lõige 2
artikli 7 lõike 2 teine lause	artikli 12 lõige 3
artikli 7 lõige 3	artikli 43 lõike 2 punktid a ja b

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 8 lõike 1 esimene lause	artikli 10 lõige 1
artikli 8 lõike 1 teine lause	artikli 10 lõige 2
artikli 8 lõike 2 punkt a	artikli 10 lõige 4
artikli 8 lõike 2 punkt b	-
artikli 8 lõike 2 punkt c	-
artikli 8 lõike 2 punkt d	-
artikli 8 lõike 2 punkt e	artikli 10 lõige 4
artikli 8 lõike 3 punkt a	-
artikli 8 lõike 3 punkti b esimene lause	artikli 10 lõige 4
artikli 8 lõike 3 viimane lõik	-
artikli 9 lõike 1 esimene lõik	artikli 4 lõige 3
artikli 9 lõike 1 punkt a	artikli 45 lõige 4
artikli 9 lõike 1 punkt b	artikli 45 lõige 4
artikli 9 lõike 1 viimane lõik	artikli 45 lõige 5
artikli 9 lõige 2	-
artikli 10 lõike 1 punkt a	-
artikli 10 lõike 1 punkt b	-
artikli 10 lõike 1 punkt c	-
artikli 10 lõike 2 esimene lõik	artikli 39 lõiked 1 ja 2
artikli 10 lõike 2 teise lõigu esimene lause	artikkel 42
artikli 10 lõike 2 teise lõigu teine lause	artikkel 47

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 11 lõike 1 esimene lõik	artikkel 37
artikli 11 lõike 1 esimene taane	artikli 37 punkt a
artikli 11 lõike 1 teine taane	artikli 37 punkt c
artikli 11 lõike 1 kolmas taane	artikli 37 punkt b
artikli 11 lõike 1 teise lõigu esimene lause	artikli 38 lõige 1
artikli 11 lõike 1 teise lõigu teine lause	-
artikli 11 lõike 1 teise lõigu kolmas lause	artikli 38 lõige 2
artikli 11 lõike 1 teise lõigu neljas lause	artikli 38 lõige 3
artikli 11 lõige 2	artikli 44 lõige 2
artikli 11 lõike 3 esimene lause	artikli 42 esimene lause
artikli 11 lõike 3 teine lause	artikkel 47
artikli 12 lõike 1 punkt a	artikli 35 lõige 3
artikli 12 lõike 1 punkt b	artikli 35 lõige 1
artikli 12 lõike 1 viimane lõik	artikli 35 lõige 2
artikli 12 lõige 2	artikkel 42
artikli 12 lõige 3	-
artikkel 13	artikkel 41
artikli 14 lõige 1	artikli 48 lõige 1
artikli 14 lõige 2	-
artikli 14 lõige 3	-
artikli 15 lõige 1	artikkel 50
artikli 15 lõige 2	artikkel 48
artikli 15 lõige 3	-

Määrus (EÜ) nr 761/2001	Käesolev määrus
artikli 16 lõige 1	artikli 40 lõige 1
artikli 16 lõige 2	artikkel 42
artikli 17 lõige 1	-
artikli 17 lõige 2	artikli 51 lõige 2
artikli 17 lõige 3	artikli 51 lõige 2
artikli 17 lõige 4	artikli 51 lõige 2
artikli 17 lõige 5	-
artikli 18 esimene lause	artikli 52 lõige 1
artikli 18 teine lause	artikli 52 viimane lause
